

نظامنامه سيستم مديريت يكپارچه

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 1 of 40

نظامنامه سیستم مدیریت یکیارچه

تصویب کننده	تائید کننده	تہیه کنندہ	
مديريت عامل	نماینده مدیریت	نماینده مدیریت	سمت
مرکز مشاوره و اطلاع رسانی سیستم کاران	مرکز مشاوره و اطلا <mark>ع</mark> رسانی سیستم کاران	مرکز مشاوره و اطلاع رسانی سیستم کاران	نام و نام خانوادگی
			تاريخ
		V	امضاءِ

Code: IMS-01

Page 2 of 40

Rev.: 00

۱- مقدمه

در قرن جدید با دو ویژگی " انقلاب ارتباطات " و " انفجار اطلاعات" تنها سازمان هایی باقی میمانند که بتوانند با نتایج ناگزیر این دو ویژگی خود را تطبیق دهند . تغییرات پی در پی و برق آسای تکنولوژی ایجاب میکند که کشورهای در حال توسعه بودجه لازم را در برنامه های کوتاه مدت و درازمدت توسعه اقتصادی - اجتماعی خود اختصاص دهند .

واحدهای صنعتی و خدماتی در میدان رقابت جدید و جدی قرار گرفته اند . از یک طرف با توجه به محدودیت های موجود ، باید خدمات خود را با کیفیت بالا عرضه نموده و از طرف دیگر با حضور جدی رقبا ناچار به کاهش قیمت های تمام شده خدمات خود می باشند . این دو عامل در ابتدا موجب تغییر در نگرش و بینش مدیران این واحدها شده است به گونه ای که کیفیت و مشتری را در رأس همه فعالیت های خود قرار داده اند و خواستار ارتقای کیفیت خدمات خود تا حد استانداردهای بین المللی می باشند . مدیریت مرکز مشاوره و اطلاع رسانی سیستم کاران با توجه به دیدگاههای اصولی فوق ، فعالیتهای خود را منطبق با الزامات استاندارد ;OHSAS 18001:2007 (می دهد:

۱-۱) بهبود مستمر

دستیابی به بهبود هموا*ر*ه ی*ک ه*دف اصلی تلقی گردیده و به عنوان خط مشی د*راز* مدت شرکت مورد توجه میباشد .

۱-۲) کیفیت ، ایمنی و بهداشت شغلی و حفظ محیط زیست مسئولیت همگان

برای هریک از پرسنل شرکت ، در هر شغل و در هر سطح ، افـزایش کیفیـت کـار و نتیجـه مطلـوب فعالیـت هـا ، رعایت موارد ایمنی و بهداشت شغلی و حفظ محیط زیست از اهمیت خاصی برخوردار بوده و ارتقاءِ به سوی تعالی در هر یک از موارد مذکور از طریق خدمات "یکایک" کارکنان حاصل می گردد .

۱–۳) تکنولوژی، توسعه <mark>و نیروی انسانی</mark>

با استفاده از تکنولوژی و تجه<mark>ییزات مناسب و نیروهای کار آ</mark>مد و با انگیزه می توان زمینه اطمینان از تعالی در کیفیت ، ایمنی ، بهداشت و محیط زیست را ایجا<mark>د نمود .</mark>

۲- معرفی شرکت

فعالیت مرکز مشاوره و اطلاع <mark>رسانی سیستم کاران عبارت است از : طراحی ، مستن</mark>دسازی ، استقرار، اجرا ، نگهداری و بهبود سیستم های مدیریتی

مهر کنترل

آدرس

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 3 of 40

دفتر مرکزی: تهران

تلفن : ۲۱٠....

فاکس:۲۱۰....

ایمیل : Info@systemkaran.com

وب سایت : www.systemkaran.com

۳– کلیات نظامنامه سیستم مدیریت <mark>یکپا*ر*چه</mark>

۳-۱) هدف

تشریح الزامـــــات سیستــــم مـــدیریت یکپارچـــــه شرکت براساس استانداردهای ISO9001:2008; OHSAS 18001:2007; ISO14001:2004 میباشد .

۳-۲) دامنه کاربرد

نظامنامه سیستم مدیریت یکپارچه مرکز ، کلیه واحدهای موثر بر کیفیت ، ریسک های ایمنی ، بهداشت شغلی و جنبه های زیست محیطی را شامل می شود و رعایت الزامات این استانداردهای ISO9001:2008; OHSAS 18001:2007; ISO14001:2004 را در کلیه معاونت ها و زیر مجموعه های تابعه لازم الاجرا می داند .

٣-٣) مسئوليت

این نظامنامه توسط نماینده <mark>مدیریت تهیه و به تایید و</mark> تصویب مدیریت عامل *ر*سیده است . مسئولیت توزیع و به روز رسانی آن با واحد مدیریت یکپارچه (IMS) می باشد .

۳–٤) تعاریف

در این نظامنامه از تعاریف ا<mark>رائه شده دراستانـداردهای ;ISO</mark>9001:2008; OHSAS 18001:2007 ISO14001:2004 استفاده شده است .

مهر کنترل

۳–۵) انتشار

تذكر:

نظامنامه سيستم مديريت يكپارچه

Code: IMS-01 **Rev.: 00**

Page 4 of 40

نماینده مدیریت/ واحد مدیریت یکپارچه مسئول انتشار نظامنامه سیستم مدیریت یکپارچه است و انتشار آنرا پس از امضاءِ مدیر عامل صورت می پذیرد .

۳–۶) تغییرات

نظامنامه سیستم مدیریت یکپارچه توسط واحد مدیریت کیفیت هر سال حداقل یکبار مورد بررسی قرار می گیرد و در صورت لزوم با تایید قسمت های ذیربط بازنگری می شود . این بازنگری با تصویب مدیریت عامل شرکت لازم الاجرا می باشد . تغییرات انجام شده در نسخه های نظامنامه به واحدهای مربوطه ابلاغ شده و نسخه های قدیم با رسید کتبی به واحد IMS تحویل داده می شود . تمامی نسخه های قدیم امحاء شده و فقط یک نسخه جهت سوابق تصمیم در واحد IMS نگهداری میشود .

<mark>3− تشریح عناصر سیستم مدیریت یکپارچه</mark>

٤-١) الزامات عمومي

سیستم مدیریت یکپارچه مرکز براساس الزامات و خواسته های استانداردهای بین المللی و ارتباطات میان آنها طراحی و ایجاد گردیده ، مستند شده و در سطح مرکز به اجرا در آمده است . بدین منظورجهت آشنایی بیشتربا نحوه ارتباطات بندهای استانداردهای ISO9001:2008; OHSAS 18001:2007; ISO14001:2004 جدول زیر تهیه و تدوین گردیده که ساختار بندهای این نظامنامه بر اساس آن خواهد بود .

ساختار عناصر سيستم مديريت يكپارچه	OHSAS 18001:2007	ISO 14001:2004	ISO 9001:2008	<i>ر</i> دیف
۱) بیان خط مشی	4.2	4.2	5.1 & 5.3	١
۱-۲) شناسایی نیازمندیها و تجزیه و تحلیل موضوعات بحرانی	4.3.1 & 4.3.2	4.3.1 & 4.3.2	5.2, 5.4.2, 7.2.1 & 7.2.2	۲
۲-۲) انتخاب موضوعات بحرانی	4.3.1 & 4.3.2	4.3.1 & 4.3.2	5.2, 5.4.2, 7.2.1 & 7.2.2	
۲–۳) تدوین اهداف	4.3.3 & 4.3.4	4.3.3	5.4.1	
۲–٤) شناخت منابع	4.3.3 & 4.4.1	4.3.3 & 4.4.1	5.4.2, 6.2.1, 6.3 & 6.4	
۵-۲) شناسایی ساختار سازمانی، قوانین، مسئولیت ها و اختیارات	4.4.1	4.4.1	5.5.1, 5.5.2 & 5.5.3	
۲-۶) برنامه ریزی موثر فرآیندها	4.4.6	4.4.6	7.1	
۲-۲) موارد اضطراری تدوین شده در برابر موضوعات مشخص و برجسته و واکنشهای حاصله	4.4.7	4.4.7	8.3	

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 5 of 40

۱-۳) کنترل موثر	4.4.6	4.4.6	7.2 & 7.6	٣
۳-۲) مدیریت منابع انسانی	4.4.2 & 4.4.6	4.4.2 & 4.4.6	6.2.2	
۳-۳) مدیریت منابع دیگر	4.4.6	4.4.6	6.3 & 6.4	
۳-٤) مستندسازی و کنترل آن	4.4.4, 4.4.5 & 4.5.3	4.4.4, 4.4.5 & 4.5.4	4.2	
۳-۵) ارتباطات	4.4.3	4.4.3	5.5.3	
۴-۳) ارتباط با تامین کنندگان و پیمانکاران فرعی	4.4.6	4.4.6	7.4	
۱-۲) پایش و اندازه گیری	4.5.1	4.5.1 & 4.5.2	8.2	٤
۲-۲) تحلیل و بررسی عدم انطباقها	4.5.2	4.5.3	8.3	
٤-٣) مميزى سيستم	4.5.4	4.5.5	8.2.2	
۵-۱) اقدامات اصلاحی	4.5.2	4.5.2	8.5.2	٥
۲-۵) اقدامات پیشگیرانه	4.5.2	4.5.2	8.5.3	
۵–۳) بهبود مستمر		- //	5.4.2 & 8.5	
۶) بازنگری مدیریت	4.6	4.6	5.6	۶

لازم به توضیح است که اثربخشی این سیستم بطور مستمر در حال افزایش است. در قالب این سیستم ها ، اقـدامات زیر انجام شده است :

- الف) فر آیندهایی که در سیستم مدیریت یکپارچه مرکز به آنها نیـاز بـوده اسـت ، شناسـایی گردیـده و بـه کمـک نمودارهای خاصی مستند گردیده اند .
- ب) هنگام اجرای سیستم مدیریت یکپارچه نیاز است که از اجرا و کنترل مؤثر و اثربخش فر آیندهای شناسایی شده اطمینان حاصل گردد . بنابراین معیارهایی نظیر اهداف IMS برای هر فر آیند تعیین گردیده تا میــزان تحقـق آنهــا بعنــوان شاخص اثر بخشی هر فر آیند مدنظر قرار گیرد .
- ج) در طول طراحی و استقرار این سیستم ها ، همواره سعی گردیده تا از دسترس بودن منابع و اطلاعاتی که برای پشتیبانی از اجرا و پایش این فر آیندها به آنها نیاز بوده است ، اطمینان حاصل گردد ، چنانچه نتایج ممیزی هـای داخلـی یـا خارجی ، گزارشات نماینده مدیریت ، گزارشات توقف اجرای پروژه ها حکایت از کمبود منابع داشته باشـد ، ایـن منـابع در اسرع وقت از سوی مدیریت عالی مرکز تامین گردیده است . بدیهی است مدیریت عالی مرکز خود را نسبت بـه تـامین منابع و نیازهای آتی نیز متعهد می داند .
- د) هرجا که لازم باشد فر آیندهای د<mark>ر حال اجرا مورد پایش ، اندازه</mark> گیری و تجزیـه و تحلیـل قـرار مـی گیرنــد تــا اطمینان حاصل شود که نتایج طرح ریزی ش<mark>ده محقق گردیده یا می گردند .</mark>
- ه) هرجا که نتایج پایش و اندازه گیری فر آیندها حکایت از آن داشته باشد که نتایج طرح ریزی شده محقق نگردیده یا محقق نخواهند شد ، اقدامات لازم جهت اصلاح شرایط بعمل آمده تا اطمینان حاصل گردد که نتایج طرح ریزی شده محقق گردیده و اثر بخشی فر آیند نیز بطور مستمر بهبود خواهد یافت . بدیهی است که فر آیندهای فوق الذکر مطابق با الزامات استانداردهای مرجع توسط مدیریت عالی مرکز ، مدیران واحدها و نماینده مدیریت ، بطور دقیق و مؤثر کنترل می گردند .

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 6 of 40

نكته مهم :

هنگام شناسایی و تدوین فر آیند های مورد نیاز سیستم مدیریت یکپارچه به این نکته توجه شـده کـه فر آینـد هـای شناسایی شده می بایست شامل فعالیت های مدیریتی ، فراهم ساختن منابع ، تحقق و شکل گیـری پـروژه و انـدازه گیـری باشند . نگاهی به مجموعه فر آیندهای شناسایی شده نشــان می دهد که فر آیندهای فوق شامل هـر ٤ گـروه از فعالیـت های فوق می باشند .

٤-٢) الزامات مستندسازي

٤-٢-١) كليات

یکی از مهمترین ویژگی های سیستم مدیریت یکپا<mark>رچه ، مستند بودن آن است . بدیهی</mark> است که این مستندسازی تابع ضوابط و شرایط خاصی <mark>خواهد</mark> بود . همچنین گستردگی م<mark>ستندات تدوین شده برا</mark>ی سیستم ، به نحوی است که جوا<mark>بگوی نیازهای استاندا*ر*د مرجع باشد . این مستندات عبارتند از :</mark>

الف) خط مشی مدیریت یکپارچه و اهداف

خط مشی مرکز توسط مدیریت عالی مرکز تدوین گردیده و به پرسنل ابلاغ نیز شده است . جهت حصول اطلاع از محتوای آن به مندرجات بند ۵-۳ همین نظامنامه مراجعه شود . همچنین اهداف تعیین شده برای فرآیندهای مختلف ، در شناسنامه فرآیندها آمده است . جهت کسب اطلاعات دقیق تر به مدارک مربوط به فرآیندها مراجعه شود .

- ب) نظامنامه IMS
- ج) روشهای اجرایی (شامل ۶ روش اجرایی الزام شده توسط استاندارد مرجع) + روشهای اجرایی شناسایی شده .
 - <mark>د) سا</mark>یر مستندات

سایر مستنداتی که جهت حصول اطمینان از مؤثر بودن در طرح ریزی، اجرا و کنترل فر آیندهای شناسایی شده ضروری تشخیص داده شده و تهیه گردیده اند . از جمله این مستندات می توان به طرحهای کیفیت ، دستورالعملها و فرمها اشاره کرد .

هـ) سوابق

شامل سوابق الزام شده توسط استان<mark>دارد مرجع و سایر سوابق .</mark>

نکته : به منظور تصمیم گیری <mark>جهت تعیین گستره مستند سازی سیستم مدیریت</mark> یکپارچه در مرکز ، بــه مــوارد زیــر توجه شده است :

- الف) ماهیت کار فرایندها
- ب) پیچیدگی فر آیندها و تأثیرات متقابل آنها
- ج) صلاحیت و شایستگی نیروی انسانی شاغل در اجرای فرایندها

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 7 of 40

د) وجود یا عدم وجود مدارک و مستندات برون سازمانی (که از طرف کارفرمایان ابلاغ گردیده و مرجع انجام کار قرار می گیرند) .

٤-٢-٢) نظامنامه سيستم مديريت يكپارچه

این مدرک ، به عنوان یکی از م<mark>دارک سطح بالای مرکز مطرح است . بطور ک</mark>لی میتوان گفت کـه ایـن نظامنامـه ، چگونگی پاسخگویی به نیازمندی های استاندار<mark>د های مرجع را تشریح می نماید . ا</mark>طلاعات این نظامنامه شـامل مـوا*ر*د زیــر است :

الف) دامنه کاربرد سیستم مدیریت یکپارچه ش<mark>امل جزئیات و دلایـل تـوجیهی</mark> جهـت کنا*ر گـذاری* برخـی از الزامـات استاندارد مرجع .

ب) روشهای اجرایی مد<mark>ون</mark> سیستم مدیریت یکپارچه در ای<mark>ن نظامنامه تشریح گردیده</mark> اند یـا بــه آنهـا آدرس دهــی شده است .

3-Y- $^{-}$) کنترل مستندات

کلیه مستنداتی که براساس خواسته های استانداردهای مرجع تبیه و تدوین گردیده اند ، تحت کنترل سیستم کنترل مستندات قرار گرفته اند . همچنین باید توجه نمود که سوابق کیفی نیز نوع خاصی از مستندات هستندکه روال کنترل آنها دربند٤-۲-٤ همین نظامنامه و روش اجرایی کنترل سوابق آمده است .

به منظور تشریح نحوه کنترل مستندات ، یک روش اجرایی مدون تحت عنوان روش اجرایی کنترل مستندات با کد P-01 تدوین گردیده است . در این روش اجرایی ، موارد زیر تشریح گردی<mark>ده است :</mark>

- الف) هریک از مستندات سیستم های مدیریت یکپارچه ، قبل از انتشار و توزیع ، می بایست مراحل بر<mark>رس</mark>ی و تصویب را بگذرانند تا از تناسب آنها با موضوعات مربوطه اطمینان حاصل شود . نحوه انجام بررسی های پیش از انتشار د*ر ر*وش اجرایی مذکور آمده است .
- ب) مدارک و مستندات مربوط<mark>ه به نحوی تدوین شده اند که</mark> قابلیت تغییر را دارند . لذا روال بازنگری و برحسب نیاز به روز آوری و نیز تصویب مجدد آنها نیز <mark>در روش اجرایی مذکور آمد</mark>ه است .
- ج) جهت حصول اطمینان ازاینکه تغییرات و وضعیت ویرایش جاری مستندات مشخص شده اند ، از یک Master List (فهرست اصلی مستندات سیستم های مدیریت یکپارچه) استفاده می شود . توضیحات لازم در این خصوص در روش اجرایی کنترل مستندات آمده است .

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 8 of 40

د) بعنوان یک موضوع مهم ، همواره باید اطمینان حاصل گردد که ویرایش های معتبر مستندات مذکور در مکان های استفاده در دسترس می باشند و پرسنل کاربر به آنها دسترسی دارند . روش حصول اطمینان از این موضوع نیز در روش اجرایی کنترل مستندات آمده است .

- هـ) مستندات مذکور خوانا و قابل تشخیص و مطابق فرمت تعیین شده در روش اجرایی کنترل مستندات ، تهیه شده و نگهداری می شوند .
- و) نحوه کنترل مدارک و مستندات ب<mark>رون سازمانی (شامل نحوه شناسا</mark>یی و چگونگی توزیع آنها) میبایست تحت کنترل باشد . ازجمله این موارد می توان به نقشه های فنی ابلاغ شده ازطرف کارفرما ، دستورالعمل های ایمنی ابلاغ شده از طرف کارفرما یا طرح های کیفیت ابلاغ شده توسط وی اشاره نمود . نحوه اعمال این کنترل ها نیز در روش اجرایی کنترل مستندات آمده است .
- ز) حصول اطمینان از اینکه مدارک و مستندات منسوخ بطور کامل از سیستم جمع آوری شده اند تا بطور سهوی و ناخواسته مورد استفاده قرار نگیرند . چنانچه این نوع مدارک به هر دلیلی در محل های استفاده باقی مانده و جمع آوری نشده اند ، باید به نحو مناسبی مورد شناسایی قرارگیرند تا از بروز مشکلات بعدی جلوگیری بعمل آید . در این خصوص تمهیدات خاصی اندیشیده شده که در روش اجرایی کنترل مستندات بطور کامل تشریح شده است .

٤-٢-٤) كنترل سوابق

کلیه سوابق مربوط به نتایج اقدامات حاصل از اجرای سیستم های مدیریت یکپارچه در مرکز ، ثبت و نگهداری می شوند تا بتوان ثابت نمود که :

- <mark>الف</mark>) نیازمندیهای مشخص شده و <mark>الزامات از</mark> پیش <mark>تعیین شده</mark> تامین و بر آو<mark>رده شده اند .</mark>
 - ب) سیستم مدیریت یکپار<mark>چه بطور موثر عمل می نماید</mark> .

سوابق ناشی از اجرای سی<mark>ستم ها که برای اثبات و نشان</mark> دادن دستیابی به اهداف تعیین شده و میزان اثر بخشی عملکرد این سیستم ها می توان از آنها ا<mark>ستفاده کرد ، بطور دقیق حفظ</mark> و نگهداری می شوند . محیط نگهداری این سوابق به گونه ای است که امکان خرابی، صدمه و ضایع شدن آنها وجود نداشته باشد .

مدارک و سوابق زیر در زمره سوا<mark>بق سیستم مدیریت یکپارچه قرار می گ</mark>یرند :

اهداف و برنامه تحقق اهداف

صورتجلسات بازنگری مدیریت

سوابق مربوط به کنترل مستندات

سوابق مربوط به خرید و ارزیابی تامین کنندگان

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 9 of 40

سوابق مربوط به اجرای مراحل مختلف فرایندها

سوابق مرتبط به انجام فعالیت های بازرسی و آزمون

سوابق کالیبراسیون ابزارهای پایش و اندازه گیری

سوابق اقدام اصلاحی و پیشگیرانه

سوابق مرتبط با انبا*ر*

سوابق ممیزیهای داخلی سیستم م<mark>دیریت یکپارچه</mark>

سوابق آموزشی کارکنان

سایر سوابق نتایج حاصل از اجرای این سیستم <mark>ها</mark>

نظرات و پیشنهادات کارفرمایان

لازم به ذکر است که به منظور تعریف کنترل های لاز<mark>م برای شناسایی، انبارش، حفا</mark>ظت، بازیابی ، مدت نگهداری و معدوم سازی سوابق کیفی ، ی*ک ر*وش اجرایی مدون تحت عنوان رو<mark>ش اجرایی کنتر</mark>ل سوابق کیفی با کد P-02 تهیه گردیده است ، جهت کسب اطلاعات لازم در خصوص کنترل سوابق ، به روش اجرایی فوق الذکر مراجعه شود .

۵– مسئولیت مدیریت

۵–۱) تعهد مدیریت

مدیریت عالی مرکز همواره خود را نسبت به حمایت و پشتیبانی از سیستم مدیریت یکپارچه متعهد می داند . این مدیریت از طریق انجام امور مختلف از جمله موارد زیر ، سعی دارد شواهدی دال بر تعهد خود نسبت به توسعه و استقرار این سیستم ها و نیز بهبود مستمر اثر بخشی این سیستم فراهم آورد .

- الف) مدیریت عالی مرکز تلاش نموده است تا اطلاعات لازم را درخصوص اهمیت برآورده ساختن الزامات کارفرمایان و همچنین الزامات قانونی و دولتی به پرسنل ارائه نماید . این کار از طریق برگزاری جلسات توجیهی ، ارائه آموزش های لازم به پرسنل انجام می شود .
- ب) مدیریت عالی مرکز اقد<mark>ام به تعیین خط مشی و ابلاغ آن</mark> به پرسنل نموده است . به منظور اطلاع ازمحتوای این خط مشی به بند ۵–۳ همین نظامنامه مراجعه <mark>کنید .</mark>
- ج) مدیریت عالی مرکز بر تعیین اهد<mark>اف به صورت کلان نظارت داشته</mark> و از تعیین این اهداف برای کلیه فرآیندها ، اطمینان حاصل نموده است .
- د) مدیریت عالی مرکز مطابق آنچه که در بند ۵-۶ این نظامنامه آمده است ، اقدام به برگزاری جلسات بازنگری مدیریت نموده است .
- هـ) مدیریت عالی از بدو آغاز فر آیند اجرا ، همواره تلاش نموده است تا از در دسترس بودن منابع مورد نیاز

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 10 of 40

مراحل اجرای فر آیند اطمینان حاصل کند . بدین منظور همواره مدیریت مرکز سعی در شناسایی منابع مورد نیاز و تامین این منابع داشته است . نتایج ممیزی های داخلی، گزارش های نماینده مدیریت و موارد دیگری از این دست ، همگی می توانند بعنوان ابزارهای شناسایی منابع مورد استفاده قرار گیرند . منابع مورد نیاز پروژه ها در قالب ۳ گروه سخت افزار ، نرم افزار و مغزافزار (منابع انسانی) تقسیم بندی می شوند .

۵–۲) تمرکز بر مشتری (کارفر<mark>ما)</mark>

مشتری مداری یا تمر کز بر مشتری بعنوا<mark>ن یکی از اصول هشتگانه مدیر</mark>یت یکپارچه مطرح میباشد . مر کز نیز خود را یک سازمان مشتری محور می داند . لذا مدیریت <mark>عالی مر کز همواره به دنبال ح</mark>صول اطمینان از این موضوع است که الزامات کارفرما به طور دقیق و شفاف تعیین گردیده و با <mark>هدف افزایش میزان رضایت کار</mark>فرما بر آورده می شوند .

۵-۳) خط مشی

تذكر:

مدیریت عالی مرکز بعنوان یکی از شواهد موجود در جهت تعهد وی نسبت به سیستم مدیریت یکپارچه، اقدام به تدوین و ابلاغ خط مشی سیستم مدیریت یکپارچه نموده است . در تدوین این خط مشی، موارد زیر لحاظ شده است :

- الف) خط مشی به گونه ای تدوین شده است که با اهداف سازمان متناسب باشد .
- ب) خط مشی تدوین شده شامل تعهدی مبنی بر بر آورده ساختن الزامات و بهبود مستمر اثربخشی سیستم مدیریت یکیا*ر*چه می باشد .
- ج) خط مشی به گونه ای تدوین شده است که اهداف ذکر شده در آن ، چارچوبی برای تعیین و بازنگری اهداف کیفی<mark>تی ، اهدا</mark>ف کلان وخرد زیست محیطی و <mark>ایمنی وبهداشت شغلی محسوب می گردد .</mark>
 - د) در بر گیرنده تعهد سازما<mark>ن به الزامات سیستم مدیریت</mark> یکپارچه می باشد .
 - ه) به دنبال افزایش اثر بخ<mark>شی و بهبود مداوم می باشد</mark> .

و)پیشگیری از آلودگی و بهبود <mark>ایمنی وبهداشت شغلی متناسب</mark> با اهمیت و ابعاد *ر*یس*ک های* ایمنی وبهداشت شغلی و پیامدها ی زیست محیطی فعالیت ها و خد<mark>مات آن باشد .</mark>

خط مشی تعیین شده بصورت مناسب <mark>و از طریق نصب در اماکن عمو</mark>می ، به پرسنل ابلاغ گردیده است . همچنین نماینده مدیریت سعی می نماید از طر<mark>یق ملاقات پرسنل و نیز برگزاری جلسات توجی</mark>هی برای آنان، اطمینان حاصل نماید که خط مشی توسط پرسنل درک شده است .

مهر کنترل

خط مشی تدوین شده برای تداوم تناسب مورد بازنگری قرار می گیرد . این بازنگری معمولا در قالب جلسات بازنگری مدیریت اتفاق می افتد .

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 11 of 40

۵–٤) طرحریزی

۵-3-۱) اهداف

جهت دستیابی به رضایت مشتریان وطرف های ذینفع و انطباق عملکرد سیستم مدیریت یکپارچه با خط مشی مرکز اهداف خرد وکلان کیفیتی ، زیست محیطی و ایمنی وبهداشت شغلی در واحد ها و سطوح مرتبط به داخل سازمان بر اساس فرم اهداف سیستم مدیریت یکپارچه با کد F-95 تعیین شده اند . از جمله این اهداف ، می توان به اهدافی اشاره نمود که برای بر آورده ساختن الزامات خدمات مورد نیاز بوده اند . نکته بسیار مهمی که در تدوین این اهداف مدنظر قرار گرفته آن است که تمامی این اهداف قابل اندازه گیری بوده و سازگار با خط مشی سیستم مدیریت یکپارچه تعیین گردیده اند. لیست اهداف به پیوست نظامنامه آمده است .

در تعیین و بازنگری اهداف کلان ، الزامات قانونی وسایر الزامات ، جنبه های زیست محیطی بارز ، خطرات و ریسک های ایمنی و بهداشت شغلی ، گزینه های فن آوری ، الزامات مالی و عملیاتی و بازرگانی و دیدگاه های طرف های ذیربط در نظر گرفته شده است .

۵–٤–۲) طرحریزی سیستم مدیریت یکپارچه

مدیریت عالی مرکز از طریق انجام بازنگری های مختلف ، استفاده از خدمات مشاورین مجرب در طراحی سیستم مدیریت یکپارچه ، انجام ممیزی های داخلی و اقداماتی از این دست ، اطمینان حاصل نموده است که :

الف) طرح ریزی این سیستم به گونه ای انجام شده که الزامات کلی استاندارد های مرجع و نیز اهداف <mark>تعیین ش</mark>ده را بر آورده می سازد .

ب) به هنگام طرح ریزی و ا<mark>یجاد تغییرات در سیست</mark>م مدیریت یکپارچه ، یکپارچگ<mark>ی این سیست</mark>م حفظ می گردد . د<mark>ر</mark>این خصوص باید عنوان داشت که ا<mark>جزای سیستم طراحی شده همچ</mark>ون حلقه های یک زنجیر با یکدیگر درارتباط بوده و اعمال مفهوم مدیریت تغییر (ChangeManagement) در آن کار مقدمه می باشد .

۵-۵) مسئولیت، اختیار و ارتباطات

۵–۵–۱) مسئولیت و اختیار

ساختا*ر* سازمانی مرکز در پی<mark>وست نظامنامه آمده است .</mark>

مدیریت مرکز اعتقاد دارد اجرای دقیق و اصولی مراحل مختلف اجرای فرآیند به عوامل مختلفی بستگی دارد که یکی از مهمترین آنها ، شفاف بودن شرح مسئولیت ها و وظایف مجریان این فرایندها است . همچنین لازم است که

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 12 of 40

مسئولیت ها و وظایف واگذار شده به افراد ، با میزان اختیارات تغویض شده به آنان متناسب باشد . بر همین اساس شرح مسئولیت ها و اختیارات مسئولین در قالب فرم های شناسنامه شغل تعیین گردیده و به آنان ابلاغ گردیده است.

۵–۵–۲) نماینده مدیریت

مدیر عامل، یکی از مدیران ارشدخود را با حفظ سمت بعنوان نماینده تا<mark>م الاخ</mark>تیار خود در سیستم مدیریت یکپارچه تعیین نموده و مسئولیت ها و اختیارات لازم را <mark>به ایشان تغویض نموده است . ا</mark>ز جمله این مسئولیت ها ، می توان به موارد زیر اشاره کرد :

- الف) حصول اطمینان از اینکه فر آیندهای موردنیاز ا<mark>یـن سیسـتم مـدیریت یکپارچـه</mark> ، بطـور دقیـق شناسـایی شـده استقرار یافته و نگهداری می <mark>شوند</mark> .
- ب) نماینده مدیریت موظف است عملکرد سیستم مـدیریت یکپارچـه را بطـور مـداوم تحـت نظـارت قـرارداده و بصورت ادواری ، گزارشهای دقیقی را در این راستا به مدیریت ارائه نماید . همچنین نامبرده موظف است نیاز به هرگونه اقدامی را در جهت بهبود شرایط سیستم ، به مدیریت مرکز گزارش نماید .
- ج) نماینده مدیریت موظف است از طریق بر گزاری جلسات توجیهی یا ملاقات بــا پرســنل و مــدیران ، از افــزایش آگاهی پرسنل نسبت به الزامات و خواسته های کارفرما اطمینان حاصل نماید .
- د) نماینده مدیریت موظف است درخصوص مسائل مرتبط با سیسـتم مـدیریت یکپارچـه ، بـا طـرف هـای بـرون سازمانی (نظیر مشاور، موسسات گواهی دهنده یا ...) ارتباطات لازم را برقرار نماید .

0-0-) ارتباطات داخلی

مدیریت عالی مرکز همواره به دنبال این موضوع بوده است که فر آیندهای دورنی سازمان ، دارای ارتباطات مناسبی باشند . چرا که به اعتقاد مدیریت ، تنها زمانی می توان به تامین نیازمندی ها و اهداف تعیین شده امید داشت که این ارتباط به طور مستمر بوده و به ساده تر ین و موثرترین شکل ممکن برقرار شود .

از آنجائی که بخشی از تصمیمات مهم در خصوص اجرای فر آیندها در دفتر مرکزی اتخاذ می گردد ، لازم است که این تصمیمات در حداقل زمان و بطور دقیق و کامل به واحدهای اجرایی منتقل شوند . از طرفی واحدهای اجرایی نیاز به امکانات ارتباطی خاصی دارند تا قادر باشند گزارش عملکرد خود را بطور مستمر به مدیریت مرکز ارائه نمایند .

براساس نیازهای مذکور ، ارتباطات داخلی میان واحدهای مختلف سازمان ، از طریق نرم افزار اتوماسیون داخلی مرکز ، صندوق انتقادات و پیشنهادات ، تلفن ، فاکس ، نامه کتبی و یا تجهیزات اینترنتی برقرار می گردد . همچنین برقراری موثر این گونه ارتباطات داخلی به افزایش اثربخشی سیستم کمک خواهد نمود .

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 13 of 40

بدیهی است که تدارک امکانات لازم جهت برقراری موثر ارتباطات داخلی ، بعنوان یکی از وظایف مدیریت عالی مرکز مطرح بوده و همچنین اثر بخشی این ارتباط و فرآیندها به طور مستمر در جلسات بازنگری مدیریت مورد بررسی قرار می گیرند .

۵-۶) بازنگری مدیریت

۵-۶-۱) کلیات

مدیریت عالی مرکز خود را موظف میداند <mark>تا در فواصل و دوره های زما</mark>نی مشخص (هر ۶ ماه یک بار) ، سیستم مدیریت یکپارچه را مورد بازنگری قرار دهد تا از تداوم تناسب ، کفایت و اثربخشی این سیستم ، اطمینان حاصل گردد .

این بازنگری شامل بازن<mark>گری</mark> خط مشی سیستم مدیریت یکپا<mark>رچه ، اهداف ، بررس</mark>ی موقعیت های بهبود و نیاز به اعما<mark>ل تغییر</mark>ات در این سی<mark>ستم مدیریت یکپار</mark>چه می گردد .

<mark>بدیهی</mark> است که سوابق این با<mark>زنگریها</mark> بعنوان یکی از مهمترین سوابق <mark>در</mark> سیستم نگهدا*ر*ی می شوند .

۵-۶-۲) ورودیهای بازنگری

به منظور افزایش اثربخشی بازنگری های مدیریت ، لازم است که دستور کار بازنگری مشخص باشد تا هیچ نکته مهمی فراموش نشود . لذا براساس خواستههای استاندارد مرجع ، ورودی های بازنگری مدیریت همیشه باید شامل اطلاعاتی در خصوص موارد زیر باشد :

- الف) نتایج ممیزی های داخلی و خارجی
- <mark>ب</mark>) بازخوردهای کارفرمایان (<mark>شامل رضایت و شکایت)</mark>
- ج) عملکرد فر آیندها و ان<mark>طباق اجرای فر آیند و خد</mark>مات
 - د) وضعیت اقدامات اصلاحی <mark>و پیشگیرانه</mark>
 - هـ) پیگیری مصوبات جلسه قبلی ب<mark>ازنگری مدیریت</mark>
- و) تغییراتی که می توانند سیستم مدیر<mark>یت یکپارچه را به نحوی تحت تاثی</mark>ر قرار دهند .
 - ز) توصیه هایی برای بهبود

۵–۶–۳) خروجی های بازن<mark>گری</mark>

نتایج و مصوبات بازنگری مدیریت (بعنوان خروجی های بازنگری مدیریت) تمامی تصمیمات و اقدامات مرتبط با موضوعات زیر را در برمی گیرد :

الف) بهبود اثر بخشی سیستم مدیریت یکپارچه و فر آیندهای مرتبط با آن

مهر کنترل	ذكر:
	اسناد سیستم مدیریت یکپارچه (IMS) فقط با مهر اصلی دارای اعتبار میباشد
	و تهیه کپی از اسناد مجاز نیست.

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 14 of 40

- ب) بهبود کیفیت پروژه مطابق با الزامات کارفرما
 - ج) نیاز به منابع

نكته مهم :

به منظور حصول اطلاع از نحوه برگزاری جلسات بازنگری مدیریت و روال انجام اقدامات مربوط به آن ، به روش اجرایی بازنگری مدیریت با کد P-05 رجوع کنید .

۶– مدیریت منابع

۶-۱) فراهم آوری منابع

کلیه منابع ضروری جهت اجرای استراتژی ها و اهداف م<mark>ر کز برای دستیابی سیستم</mark> مدیریت یکپارچه، بهبود مستمر و اث<mark>ر بخ</mark>شی آن تعیین و در دسترس می باشند . از جمله مهمترین این منابع ، منابعی هستند که به موارد زیر مربوط میگردند :

- الف) منابعی که جهت استقرار و نگهداری سیستم مدیریت یکپارچه و بهبود مستمر اثر بخشی آن مورد نیاز بوده اند (نظیر آموزش ، نیروهای واجد صلاحیت)
- ب) منابعی که در جهت افزایش میزان رضایت کارفرمایان (از طریق بر آورده ساختن الزامات و نیازمندیهای آنان) مورد نیاز بوده اند .

۲-۶) منابع انسانی

۶-۲-۲) کلیات

در مرکز ، اعتقاد بر این است که کارکنان موثر بر کیفیت و پیامدهای محیط زیست و ایمنی و بهداشت شغلی (یعنی کارکنانی که فعالیت های موثر را برنامه ریزی و مدیریت ، اجرا یا تصدیق می کنند) می بایست بر مبنای تحصیلات ، آموزش ، تجارب و مهارت های مورد نیاز واجد شرایط لازم بوده و از صلاحیت و شایستگی لازم برخوردار باشند . این موارد بعنوان شرایط احراز شغل در فرم های شناسنامه شغل تعیین گردیده اند و هنگام واگذاری مشاغل موثر بر این موارد به افراد، به آنها توجه می شود .

۶–۲–۲) صلاحیت ، آگاهی <mark>و آموزش</mark>

- در مرکز ، موارد زیر در قالب سیستم مدیریت یکپارچه، مورد توجه قرار گرفته اند :
- ۱) شایستگی های لازم برای افراد موثر بر الزامات سیستم مدیریت یکپارچه را تعیین می نماید .

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 15 of 40

۲) آگاهی کارکنان نسبت به اهمیت فعالیت هایی که انجام می دهند و نحوه تشریک مساعی خود در تحقق اهداف اطمینان دارد .

- ٣) اهمیت انطباق با خط مشی والزامات سیستم مدیریت یکپارچه .
- ٤) پیامدهای زیست محیطی بارز و ایمنی و بهداشت شغلی اعم از بالقوه و بالفعل حاصل از فعالیت های منافع ایمنی
 و بهداشت حرفه ای و زیست محیطی ناشی از عملکرد ایشان .
- ۵) نقش ومسئولیت خود در حصول ا<mark>نطباق با خط مشی و روشهای اجرا</mark>یی سیستم ازجمله الزامات ایمنی و بهداشت حرفه ای و زیست محیطی از جمله الزامات آمادگی <mark>و واکنش در شرایط اضطرار</mark>ی .
 - ۶) عواقب بالقوه عدول از روشهای اجرایی عملیاتی <mark>تدوین شده .</mark>
- ۲) به منظور رفع نیازهای آموزشی پرسنل ، آموزش <mark>های لازم اولویت بندی گردی</mark>ده و در قالب سیستم آموزش ، به پ<mark>رس</mark>نل ارائه شده است .

ن<mark>کته :</mark> به منظور <mark>حصول اطلاع از جزئیات</mark> سیستم <mark>آموزش و روش اجرای آمو</mark>زش ، به فر آیند آموزش مراجع<mark>ه کنید</mark> .

- ۸) پس از اجرای هر آموزش ، میزان اثر بخشی آموزش اجرا شده مورد ارزیابی قرار می گیرد تا اطمینان حاصل
 گردد که نیازهای از پیش تعیین شده از طریق اجرای آموزش ها ، مرتفع گردیده اند . چنانچه نتایج این ارزیابی ها حاکی
 از موثر نبودن آموزش اجرا شده باشد ، به ناچار آموزش مورد نظر می باید با رعایت ملاحظات خاصی ، مجدداً تکرار
 گردد یا نیاز سازمان به طریق دیگر (مثلا جابجایی پرسنل) بر آورده شود .
- ۹) در مرکز ، مدیریت اعتقاد دارد که پرسنل شاغل باید از مفهوم و اهمیت فعالیت های خود و میزان اثری که عملکرد آنها بر رضایت کارفرمایان می گذارد آگاه باشند . همچنین آنها باید بدانند که چه نقشی در دستیابی سازمان به اهداف تعیین شده دارند . به همین دلیل سعی می گردد از طریق برگزاری جلسات توجیهی ، ارائه آموزش به پرسنل ، نصب تابلوهای مختلف به منظور گسترش فرهنگ کیفیت این آگاهی به پرسنل داده شود .
- ۱۰) سوابق مربوط به تحص<mark>یلات ، آموزش ها ، مهارت ها و</mark> تجارب پرسنل بطور دقیق و کامل نگهداری میشوند .

۶–۳) زیرساخت

زیر ساخت ها و امکانات مو**رد نیاز برای ارائه خدمات منطبق با نیاز کارفر</mark>مای**ان تعیین و فراهم شده است این امکانات شامل موا*ر*د زیر می باشد :

- الف) ساختمان ها ، سولهها و فضاهای اداری
- ب) ماشین آلات و تجهیزات سختافزاری و نرمافزاری

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 16 of 40

ج) خدمات و پشتیبانی

بدیهی است چنانچه در ادامه مراحل اجرای فرایندها ، تامین تجهیزات و امکانات و زیرساخت های دیگری نیز ضرورت پیدا کند مدیریت مرکز خود را نسبت به تامین این زیرساخت ها متعهد می داند .

از طرفی لازم است زیر ساخت های موجود همواره آماده به کار باشند تا خللی در روند اجرای فرایند ها پیش نیاید .

۶–٤) محيط كار

عوامل فیزیکی و انسانی محیط کار مورد توجه ق<mark>رار گرفته و از آنجا که این عو</mark>امل در انگیزش و رضایت کارکنان و نیز افزایش توان بالقوه پرسنل در انطباق فعالیت ها با الزاما<mark>ت استاندارد تاثیر به سزایی دار</mark>د موردتوجه و بررسی قرار می <mark>گیر</mark>د عوامل فوق شام<mark>ل موارد ذیل</mark> می باشد :

- الف) محیط مناسب برای اجرای پروژه ها
- ب) عوامل فیزیکی شامل گرما، سرما ، نور و تهویه

در شرکت فر آیندهای مورد نیاز جهت ارائه خدمات مربوطه طرح ریزی و اجرا شده و با سایر الزامات مرتبط به آنها سازگار می باشد ، این فر آیندها در دسترس واحدهای مربوطه قرار گرفته است .

۷- تحقق پروژه

۷-۱) طرحریزی تحقق پروژه

مرکز در راستای استقرار سیستم مدیریت یکپارچه در سطح مرکز ، اقدام به طرح ریزی و توسعه فرآیندهایی نموده است که برای تحقق و شکل گیری پروژه مورد نیاز بوده اند . طرح ریزی تحقق پروژه به گونه ای انجام شده است که با سایرفرآیندهای سیستم مدیریت یکپارچه و الزامات مرتبط به آنها سازگار باشد .

نکته قابل توجه اینکه ، در راستای <mark>طرح ریزی تحقق پروژه ، موار</mark>د زیر انجام گرفته است :

- الف) الزامات پروژه بطور دقیق و ش<mark>فاف تعیین گردیده اند (به توضیحات</mark> بند ۲-۲-۱ رجوع شود) و اهداف نیز برای فر آیندها در سطوح مرتبط سازما<mark>ن تعریف گردیده اند (به توضیحات بند ۵-</mark>۶-۱ رجوع شود) .
- ب) درخصوص امور اجرایی <mark>فرایند ها ، جزئیات مختلفی شناسایی گردیده و م</mark>دون شده اند . همچنین هرجا که مدا*رک و* مستنداتی موردنیاز بوده است ، این مستندات تهیه گردیده وسایر منابع مورد نیاز نیز تامین گردیده اند .
- ج) در سیستم مدیریت یکپارچه مرکز ، فعالیت های مورد نیاز جهت تصدیق ، صحه گذاری ، پایش ، بازرسی و آزمایش مربوط به فرایندها تعیین گردیده و معیارهای پذیرش نیز در این ارتباط مشخص و ابلاغ شده اند .

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 17 of 40

د) در پروژه های مختلف ، سوابق ناشی از اجرای فر آیندهای تحقق پروژه ، بعنوان شواهدی مستند بطور دقیق نگهداری می شوند . این سوابق نشان خواهند داد که فر آیندهای اجرا شده دقیقا مطابق با الزامات و ترتیبات برنامه ریزی شده انجام گرفته اند و پروژه ها بدست آمده از آنها (بعبارتی خروجی هر فر آیند) با معیارهای از پیش تعیین شده مطابقت دارد . خروجی طرح ریزی تحقق پروژه در پروژه ها در قالب طرح های کیفیت (Quality Plans) و مدارک مربوطه می باشند که با شیوه عملیاتی سازمان کاملا متناسب است .

توضیح اینکه این طرح های ، در<mark>برگیرنده اطلاعاتی در خصوص فرآینده</mark>ای سیستم مدیریت یکپارچه (از جمله فرآیندهای تحقق پروژه) و منابع مورد استف<mark>اده در این پروژه ها میباشند .</mark> طرح های کیفیت از جمله مستنداتی هستند که می بایست تحت کنترل مکانیزم کنترل مستندات <mark>قرار گیرند .</mark>

۲-۷) فرآیندهای مرتبط با مشتری

۷–۲–۱) تعیین الزا<mark>مات مرب</mark>وط به پروژه

<mark>سی</mark>ستم مدیری<mark>ت یکپارچه که در قالب</mark> این نظامنامه و مدا*ر*ک واب<mark>سته به آن تشریح گردیده است ، نیازمندی های</mark> الزامات و مشخصات کلی قراردادی مرتبط با مراحل مختلف اجرای فرایند ها تدوین شده است .

از طرفی می توان گفت که فعالیت مرکز مشاوره و اطلاع رسانی سیستم کاران عبارتست از طراحی ، مستندسازی ، استقرار ، اجرا ، نگهداری و بهبود سیستم های مدیریتی ، لذا باید پذیرفت که موارد زیر در خصوص الزامات پروژه ها ، مطابق روال تشریح شده تعیین گردیده و لحاظ شده اند :

الف) الزاماتی که بعنوان مشخصه های مورد نظر کارفرمایان در خصوص پروژه تعیین و ابلاغ گردیده اند . این الزامات شامل مدارک پیمان ، نقشه ها و مشخصات فنی می گردد .

ب) توانایی بر آورده ساختن الزاما<mark>ت تعیین شده را در طول اج</mark>رای پروژه <mark>دارا می باشد . بدین</mark> منظور کلیه خواسته های مطرح در مناقصه ها ، مطابق <mark>یک الگوی مشخص ، مور</mark>د امکان سنجی قرار می گیرن<mark>د و چنان</mark>چه نتایج این امکان سنجی ها مثبت باشد ، سازمان جهت اجرای پروژه اعلام آمادگی خواهد کرد .

بدیهی است که سوابق ناشی از ا<mark>جرای این فر آیند ، بعنوان بخ</mark>شی از سوابق کیفی مهم در سیستم یکپارچه نگهداری می شود . همچنین در خصوص اصلاحیه قرار<mark>دادها، ذکر نکات زیر ضروری ا</mark>ست :

الف) هنگامی که الزامات پروژه تغییر میکنند ، مثلا نقشه های قبلی دستخوش تغییراتی میگردند یا عوامل دیگر پروژه تغییر مینمایند ، روال مشخصی در سیستم تعیین گردیده است تا این اطمینان حاصل گردد که مستندات مربوطه ، متناسب با شرایط جدید اصلاح شده اند و کارکنان ذیربط نیز ، نسبت به الزامات تغییر یافته آگاه شده اند . در این موارد ، معمولا شرح تغییرات در قالب هماهنگی با مسئولین دفتر فنی ، مسئول واحد ، مدیر پروژه یا دفتر مرکزی به سازمان اعلام می شوند و طی این جلسات ، هماهنگی های لازم با نمایندگان کارفرما بعمل می آید . سپس مستندات تغییر یافته ،

مهر كنترل

تذكر:

نظامنامه سيستم مديريت يكپارچه

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 18 of 40

جایگزین مستندات قبلی می گردند تا ادامه مراحل اجرایی براساس الزامات جدید انجام شود . در این راستا ، کلیه پرسنل ذیربط نیز از جزئیات تغییرات بعمل آمده به نحو متقضی مطلع می گردند .

- ب) علاوه بر الزاماتی که بصورت صریح توسط کارفرما بیان شده اند ، پاره ای از الزامات وجود دارند که علیرغم عدم اعلام توسط کارفرما ، درغالب مجموعه قوانین ومقررات مرتبط با امور پیمانکاری حاکم است لذا به تشخیص مدیریت مرکز یا مسئولین مربوطه لازم است رعایت شوند تا در انتها پروژه از شرایط مناسبی برخوردار گردد . این قبیل الزامات نیز در حین اجرا با دقت رعایت می شوند .
- د) برخی الزامات نیز در پروژه های خاص بعنوان الزامات قانونی و دولتی مطرح هستند که می بایست رعایت شوند . از جمله این الزامات میتوان به دستورالعمل های ایمنی جداگانه ای اشاره کرد که از طرف کارفرمایان دولتی تدوین گردیده و ابلاغ شده اند .
- و) علاوه بر کلیه موارد فوق ، برخی الزامات بعنوان الزامات درون سازمانی از طرف مرکز برای مراحل اجرایی فرآیند تعیین شدهاند ، نظیر فرآیند پرسنلی ، آئین نامه تنخواه گردان و آئین نامه معاملات مرکز و سایرموارد که رعایت این قبیل الزامات نیز ضروری است .

۷-۲-۷) بازنگری الزامات مرتبط با پروژه

با توجه به ارزش بالای فر آیندها و پیچیدگی های نهفته در مراحل مختلف اجرا ، لازم است قبل از آنکه مرکز اقدام به اجرا نماید ، بررسی ها و ارزیابی های لازم را انجام دهد تا از بروز مشکلات بعدی حتی المقدور جلو گیری بعمل آید . این بررسی ها و امکان سنجی های اولیه بایستی سازمان را مطمئن سازد که :

- الف) از الزامات ونیازمندی های <mark>مربوط به فر آیند اجرا کاملا اطلاع دارد . (نیازمندی و ویژ گی</mark> های پروژه د<mark>ر قا</mark>لب مدا*ر*ک پیمان ، نقشه ها و مشخصات فنی بطور کامل تعیین گردیده است)
- ب) چنانچه قرار است بخش<mark>ی از اجرا ، مغایر با آنچه که در</mark> ابتدا موردنظر کارفرما بوده انجام شود ، هماهنگی های لازم با کارفرما انجام گرفته و موارد با <mark>وی حل و فصل شود .</mark>

۷–۲–۳) ارتباطات با مشتری

در خصوص مراحل اجرایی فر آیندها مدیریت مرکز ترتیبات موثری را برای برقراری ارتباط با کارفرمایان در خصوص مسائل زیر تعیین نموده است : به روش اجرایی ارتباط با مشتری رجوع شود .

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 19 of 40

الف) اطلاعات پروژه

مشخصات فنی و کیفی پروژه ها در قالب مدارک فنی ، نقشه ها ، طرح های کیفیت و یا مدارک قراردادی ، مشخصات فنی ، به مرکز اعلام شده و می شوند . مدیر دفتر فنی و برخی دیگر از مسئولین اجرایی ، برحسب مورد ، وظیفه برقراری ارتباط با کارفرما را در این خصوص بر عهده دارند .

- ب) درخصوص اصلاحیه های قرا<mark>رداد نیز توضیحات کافی در بند ۷-۲-۲ ارائه</mark> شده است .
- ج) درخصوص بازخورهای کارفرمایا<mark>ن که شامل نظرسنجی و جمع آور</mark>ی اطلاعات کارفرمایان و نیز رسیدگی به شکایات آنها میگردد ، مسئولیت برقراری ارتباط <mark>با نماینده کارفرما برعهده مد</mark>یریت عالی مرکز یا نماینده وی می باشد

۷–۳) طراحی و توسعه

۷-۳-۱)طرح ریزی طراحی و تکوین

مر کز در راستای استقرار سیستم مدیریت یکپارچه ، اقدام به طرح ریزی طراحی و تکوین فرایندها نموده است که برای تحقق و اجرای فر آیندها مورد نیاز بوده اند . طرح ریزی طراحی و تکوین به گونه ای انجام شده است که با سایر فرایندهای سیستم مدیریت یکپارچه و الزامات مرتبط به آنها ساز گار باشد .

نکته قابل توجه اینکه ، در راستای طرح ریزی طراحی و تکوین ، موارد زیر مورد توجه قرار گرفته است :

- <mark>الف) کلیه مراحل طراحی و تکوین برای پروژه های قابل ارائه توسط مرکز معین می باشد .</mark>
- <mark>ب) در</mark> این طرح ریزی به موارد بازنگری ، تصدیق و صحه گذاری در هر مرحله از طراحی توجه شده ا<mark>ست .</mark>
- ج) برای بخش طراحی زیر<mark>ساخت ها فراهم و مس</mark>ئولیت ها و اختیارات لازمه ب<mark>رای عوام</mark>ل ذیربط شناسایی و <mark>تبی</mark>ین شده است . لازم به ذکر است <mark>به جهت حساسیت بخش طراحی</mark> ، از پرسنلی که دارای آگاهی ها و صلاحیت های لازم هستند استفاده می گردد .
- د) در بعضی مواقع با توجه به مق<mark>تضیات پروژه ها ، مراحل بازنگ</mark>ری ، تصدیق و صحه گذاری بطور جداگانه و یا بصورت ترکیبی انجام می گردد .

۷–۳–۲)ورودیهای طراحی و تکوین

در مرکز به جهت مشتری مدار بودنش اکثر ورودیهای بخش طراحی و تکوین توسط کارفرمایان ابلاغ می گردد . این موضوع با ایجاد ارتباطات موثر با کارفرمایان اجرا می گردد و با شناسایی الزامات و خواسته های مربوط به پروژه که توسط کارفرما ارائه می گردد ، نسبت به طراحی اقدام می گردد . تجربیات گذشته و آگاهی ها و صلاحیت های پرسنل

J	كنتر	مهر

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 20 of 40

بخش طراحی نیز یکی از این ورودی ها می باشد . تمامی این ورودی ها شامل موارد زیر می باشد :

الف) الزامات کار کردی و عملکردی

- ب) الزامات مربوط به قوانین و مقررات ذیربط
- ج) سایر الزامات ضروری برای طراحی و تکوین
- د) اطلاعات کسب شدہ از ط<mark>راحی های مشابه قبلی</mark>
- و) در تعارض نبودن الزامات فوق <mark>نداشتن هیچگونه ابهامی که این کار د</mark>ر مرحله بازنگری ورودی ها انجام می گردد .

۷–۳–۳)خروجیهای طراحی و تکوین

در مرکز ، خروجی های طرح ها کاملاً شفاف ارائه <mark>می گردد . بطوریکه می تواند</mark> کلیه موا*ر*د مطرح شده در ورودیهای طراحی و تکوین <mark>را پوشش</mark> دهد . این خروجیها دارای شرایط زیر هستند :

<mark>الف</mark>) الزامات و ی<mark>ا خواسته های مط</mark>رح شده د*ر ورودی های طر*احی <mark>و تکوین</mark> را تأمین کند .

- <mark>ب) ویژ گیهای طرح را که برای استفا</mark>ده ایمن و صحیح آن است را مشخص کند .
 - ج) شامل معیار های پذیرش طرح بوده و یا به آنها ارجاع دهند .

۷–۳–٤) بازنگری طراحی و تکوین

به لحاظ اینکه بتوان خروجی های یک طراحی را با آنچه که در ورودی ها تعریف شده بود مقایسه کرد و بتوان اطمینان حاصل نمود که طرح مورد نظر با الزامات تعیین شده منطبق است و همچنین جهت شناسایی معایب و ایرادات احتمالی فرایند طراحی و تکوین ، طرح مورد نظر مورد ارزیابی قرار می گیرد . لازم به ذکر است که در این طراحی بایستی نمایندگانی از کلیه بخش ها که در این طراحی دخیل بوده اند حضور داشته باشند .

۷–۳–۵) تصدیق طراحی و تکوین

در مرحله تصدیق ، در مو<mark>رد بر آورده شدن نتایج در خ</mark>روجی ها نسبت به الزامات تعریف شده در ورودی های طرح اطمینان حاصل می گردد . در مرک<mark>ز این موضوع توسط کارف</mark>رما نیز انجام گرفته و سوابق مربوط به این تصدیق نگهدا*ر*ی می گردد .

۷–۳–۶) صحه گذاری طرا<mark>حی و تکوین</mark>

در کلیه پروژه های مرکز ، پس از طراحی و تکوین پروژه ها ، این موضوع با کمال دقت بررسی می گردد که آیا این طرح می تواند آن چیزی را که قرار بود ارائه دهد یا نه . این فرایند تا آن حد مهم است که می تواند کل پروژه را زیر سئوال ببرد . این صحه گذاری اغلب قبل از بکارگیری طرح انجام گرفته تا حتی المقدور از صرف زمان و هزینه های

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01
Rev.: 00

Page 21 of 40

گزاف جلو گیری بعمل آید .

۷-۳-۷) کنترل تغییرات طراحی و تکوین

پروژه های مرکز در بعضی مواقع به لحاظ ماهیت خاص خودشان از قبیل تکرار ناپذیری ، منحصر به فرد بـودن و سایر پیچیدگی های خاص دیگر معمولا در بخش طراحی دچار یک سری تغییرات اساسی و یا جزئی می گردد . این تغییرات کاملاً تحت کنترل بوده و به محض وقوع این تغییرات علاوه بر اعمال این تغییرات بر طراحی و تکوین این موضوع مد نظر خواهد بود که این تغییرات اعمال شده آیا بر سایر اجزاءِ اثر دارد یا نه؟ و در صورت وجود این اثر گذاری بر سایر اجزاءِ کلیه جوانب مد نظر گرفته و تحت کنترل باشد .

نکته: به منظور تشریح کامل بند ۷-۳ یک روش ا<mark>جرایی تحت عنوان روش اج</mark>رایی طراحی و تکـوین پـروژه تهیـه و مستند گردیده است . در این روش اجرایی کلیه مراحل شام<mark>ل نحوه شناسایی ورودی ها و خ</mark>روجی ها و همچنـین مراحــل بازن<mark>گری ، تصدیق ، صحه گذاری و کنت</mark>رل تغییرات بصورت م<mark>رکب تبیین شده است .</mark>

٧-٤) خريد

۷–٤–۱) فرآيند خريد

بدون شک اجرای اصولی و به موقع ، به عوامل متعددی بستگی دارد که یکی از مهمترین آنها تامین به موقع و صحیح اقلام و خدمات مورد نیاز است .

با عنایت به اهمیت این موضوع مکانیزم مشخصی برای فر آیند خرید تعیین شدهاست تا اطمینان حاصل گردد که اقلام خریداری شده ، با الزامات از پیش تعیین شده مطابقت دارند .

بدیهی است نوع و گستره کنترل ها<mark>یی که بر روی تامین کنندگان و محصولات خریداری شده از آنان اعم</mark>ال میگردد ، با اثری که محصول خریدا<mark>ری شده بر روی</mark> مراحل بعدی اجرا یا کیفیت نهایی میگذارد ، متناسب خواهد بود .

همچنین در مرکز، تامین کنندگان کالا موردنیاز براساس میزان توانایی آنان در ارائه محصول (خدمت) منطبق با الزامات سازمان ارزیابی و انتخاب میشوند . چگونگی ارزیابی و انتخاب تامین کنندگان به ترتیب در دستورالعمل ارزیابی تامین کنندگان کالا آمده است . بدیهی است که سوابق این ارزیابیها بعنوان بخش مهمی از سوابق کیفی در سیستم نگهداری میشوند .

۷-٤-۲) اطلاعات خرید

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 22 of 40

بدیهی است که برای انجام خرید اصولی و دقیق، لازم است که دقیقا بدانیم چه باید بخریم و نیازمندی های خرید چیست؟ به عبارتی اطلاعات خرید باید کاملا شفاف و دقیق باشند . این اطلاعات باید بطور دقیق ، کالا موردنظر برای خرید را توصیف نمایند . از جمله مهمترین این اطلاعات ، میتوان به موارد زیر اشارهکرد :

الف) الزامات خاص برای تایی<mark>د محصول ، روشهای اجرایی ، فر آیندها و تجهیزات .</mark>

- ب) الزامات مربوط به احراز ش<mark>رایط کا*ر*کنان .</mark>
- ج) الزامات خاص مرتبط با سيستم مد<mark>يريت يكپارچه .</mark>

همچنین لازم به ذکراست که از طریق بررسی و تایید دادههای خرید ، از صحت و کفایت این اطلاعات اطمینان حاصل میشود . این کار قبل از آنکه اطلاعات خرید به تامین کننده اعلام شود در درون سازمان انجام میشود . برای تامین این هدف ، کلیه فرم های درخواست خرید میبایست بر حسب نوع و ماهیت خرید ، به تایید مسئولین ذیربط برسد .

۷–٤–۳) تصدیق کالاهای خریداری شده

همانطوری که در بند۷-٤-۱ نیز عنوان شد ، هدف از برقراری یک مکانیزم مشخص برای خرید آن است که اطمینان حاصل گردد کالاهای خریداری شده با الزامات از پیش تعیین شده مطابقت دارند .

بدین منظور پس از ورود کالاهای خریداری شده به شرکت ، این اقلام توسط مسئولین ذیربط مورد کنترل و بازرسی قرار می گیرند . سوابق این بررسی ها و کنترل های انجام شده بطور دقیق نگهداری میشود . در مواردی که مشتریان یا سازمان ، خواستار انجام تصدیق در محل تامین کننده باشند ، در اطلاعات خرید به چنین موضوعی اشاره گردیده و هماهنگیها و ترتیبات لازم نیز در این خصوص تدارک میگردد .

نکته: جهت کسب اطلاعات <mark>بیشتر در خصوص بحث خ</mark>رید به *ر*وش اجرایی تامین کال<mark>ا با کد P-1</mark>2مراجعه نمایید .

۷-۵) اجرای پروژه

۷–۵–۱) برنامه ریزی و کنترل پروژه

در مرکز مدیریت یکپارچه به گون<mark>های طراحی شده است که فر آیند اجرا د</mark>ر مراحل مختلف ، تحت شرایطی کنترل شده، طرح ریزی گردیده و به مرح<mark>له اجرا در آید . جهت ایجاد شرایط کنترل شده ، رعای</mark>ت نکات زیر ضروریست :

الف) قبل از هر چیز لازم است اطلاعاتی که ویژگیهای پروژه را توصیف میکنند بطور شفاف و دقیق در دسترس باشند . در سیستم مدیریت یکپارچه شرکت ، این کار مطابق مندرجات بند ۲-۲-۱ همین نظامنامه انجام میشود . این موارد مبنای انجام کلیه فعالیتهای اجرایی هستند .

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 23 of 40

ب) در سیستم مدیریت یکپارچه هر جا که نیاز به دستورالعمل های کاری احساس شدهاست ، به نحوی که فقدان این دستورالعمل ها بر روند اجرای اصولی ، اثر منفی داشته باشد ، این دستورالعمل ها تدوین گردیده و در اختیار پرسنل قرارداده می شوند .

- ج) در مراحل مختلف اجرا ، از تجهیزات مناسب و سازگار با شرایط پروژه استفاده شده است .
- د) به منظور انجام فعالیت های پایش و اندازهگیری ، به تجهیزاتی نیاز بوده تا به کمک آنها امور پایش و اندازهگیری اندازهگیری در کمال دقت انجام شوند . به منظور آنکه قادر باشیم به نتایج حاصل از این فعالیت های پایش و اندازهگیری اعتماد کنیم لازم است این تجهیزات تحت روش اجرایی کالیبراسیون ابزار و تجهیزات اندازهگیری و آزمایش قرار گرفته و سپس مورد استفاده قرارگیرند . درمرکز ، تجهیزاتی از این دست پس از اعمال روش اجرایی کنترل وسایل پایش و اندازهگیری مورد استفاده قرارگرفتهاند .
- هـ) در مراحل مختلف تحقق پروژه ، هرجا که لازم بودها<mark>ست فعالیت های پ</mark>ایش و اندازهگیری به مرحله اجرا در آ<mark>مدهاند</mark> .

نکته ۱ :

علاوه بر کلیه موارد فوق که در جهت کنترل فر آیند اجرایی انجام گرفتهاست ، باید به این نکته اشاره کرد که در طول اجرای پروژه ، سعی گردیده از طریق بکارگیری تکنیکهای برنامهریزی و کنترل پروژه ، پیشرفت فیزیکی کار نیز دقیقا تحت کنترل قرارگیرد . واحد برنامه ریزی مرکز اقدام به جمع آوری اطلاعات لازم و ارائه گزارشهای ادواری به مدیریت شرکت مینماید . اقدامات لازم در این خصوص مطابق روش اجرایی برنامه ریزی و کنترل پروژه انجام می گیرد .

نکته ۲ : با توجه به ماهیت فعالیت مرکز ممکن است برخی از فرایند های سازمانی به پیمانکاران فرعی واگذار شوند . لذا در مرکز تمهیداتی چیده شده است تا در صورت احساس نیاز به این تامین کنندگان قبل از بکار گیری ایشان مطابق با روش اجرایی شناسایی ، ارزیابی و بکار گیری پیمانکاران فرعی با کد P-16 اقدام گردد . بر اساس این روش اجرایی پس تشخیص اینکه فرایندی بایستی به پیمانکار فرعی واگذار گردد ابتدا بایستی نسبت به شناسایی پیمانکاران مربوطه به نحو مقتضی از جمله آگهی ها ، ارتباط با پیمانکاران قبلی ، برگزاری مناقصات و ... ، پیمانکاران مربوطه شناسایی گردند و سپس مطابق با دستور العمل ارزیابی پیمانکاران فرعی مورد ارزیابی قرار گیرند . پس از کسب حداقل امتیاز تعریف شده در این دستورالعمل این پیمانکاران مجاز شناخته شده و جهت انجام امور مالی و برگزاری مناقصه مالی به مرحله بعد رفته و در نهایت به همکاری دعوت می گردند . بدیهی است که خروجی این پیمانکاران قبل از هرگونه ورود به سازمان بایستی مورد پایش و اندازه گیری قرار گرفته تا از انطباق کیفیت تعریف شده با کیفیت موجود اطمینان حاصل پیدا کرد .

۷-۵-۲) صحه گذاری فرایندهای اجرایی

تذكر:

اسناد سیستم مدیریت یکپارچه (IMS) فقط با مهر اصلی دارای اعتبار میباشد

و تهیه کپی از اسناد مجاز نیست.

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 24 of 40

برخی از فرآیندهای اجرایی به گونهای هستند که خروجی آنها بوسیله پایش و اندازهگیری بعدی قابل تصدیق نمیباشند . به عبارتی نقایص خروجی این قبیل فرآیندها ، تنها پس از آنکه مورد استفاده قرارگرفت آشکار میگردد .

به منظور کنترل بهینه نحوه اجرای این فعالیتها ، عملیات صحهگذاری روی آنها انجام میشود . بعبارتی دیگر به طرق مقتضی اطمینان حاصل میشود که این فرآیندها قادرند نتایج لازم را که با نتایج طرح ریزی شده مطابقت دارند ، ایجاد نمایند . در خصوص این قبیل فرآیندها ، ترتیبات لازم ایجاد شدهاست که از آن جمله میتوان به موارد زیر اشاره کرد :

- الف) معیا*ر*های تعریف شده برای بازنگری <mark>و تصویب فر آیندها .</mark>
- ب) استفاده از پرسنل ماهر و کار آزموده در ا<mark>ین قبیل فر آیندها به منظور ک</mark>اهش خطرات و مشکلات ناشی از اجرای نادرست و غیر اصولی فر آیندها .
 - ج) استفاده ا*ز ر*وشه<mark>ای اجرایی مشخ</mark>ص و ویژه جهت <mark>انجا</mark>م این <mark>قبیل فر آیندها .</mark>
 - د) الزامات مربوط به سوابق ویژه این قبیل فر آیندها.
- هـ) صحهگذا*ر*ی مجدد این قبیل فر آیندها ، بعبا*ر*تی تشدید کنترل های لازم در خصوص آنها (براساس خواسته کارفرما)

۷-۵-۷) شناسایی و ردیابی

کلیه پروژه ها و ریز فعالیت آنها بر اساس نام پروژه و تاریخ اجرا و شماره فعالیت مورد شناسایی و رد یابی قرار می گیرند .

البته در خصوص مواد اولیه موجو<mark>د در انبار ، اعمال این مفهو</mark>م عملی بوده و <mark>در حد امکان رعا</mark>یت میشود . ه<mark>مچ</mark>نین وضعیت پروژه با توجه به الزاما<mark>ت پایش و اندازه گیری مورد</mark> شناسایی قرارمی گیرد .

در ضمن بحث ردیابی د<mark>ر مواردی که بعنوان یک الزا</mark>م مطرح است، مورد توجه قرا*ر*گرفتهاست . مثلا بایستی معلوم شود که هر یک از اقدامات اجرایی فرایندها تحت نظر کدامیک از مسئولین انجام شده و توسط کدامیک از مسئولین ذیربط (واحد QC) مورد تأیید قرار گرفته است .

۷–۵–٤) اموال کارفرما

در اجرای پروژه مرکز ، ممکن است بخشی از مواد اولیه ، اقلام و خدمات موردنیاز محصولات توسط کارفرمایان تامین و تدارک میشود . لذا در قالب سیستم مدیریت یکپارچه ، مراتب به گونهای لحاظ شده است تا چنین مواردی

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 25 of 40

بعنوان اقلام تدارک شده توسط کارفرما (اموال کارفرما) در طول مدت زمانی که تحت کنترل مرکز هستند یا توسط مرکز مورد استفاده قرارمی گیرند ، بایستی تحت کنترل و مورد مراقبت ویژه قرارگیرند . این کنترل شامل شناسایی ، تصدیق ، مراقبت و محافظت اموال مشتری می گردد . همچنین در خصوص طرح های کیفیت ، نقشه ها و مشخصات فنی تدارک شده توسط کارفرما نیز چنین روالی وجود دارد ، بطوری که این مستندات مطابق آنچه که در روش اجرایی کنترل مستندات آورده شدهاست ، قبل از انتشار و توزیع ، تحت کنترل سیستم کنترل مستندات قرارمی گیرند . سپس به واحدهای ذیربط تحویل می گردند .

بدیهی است چنانچه اموال کارفرما ، در طو<mark>ل مدتی که تحت کنترل ساز</mark>مان هستند یا توسط مرکز مورد استفاده قرارمیگیرند مفقود شوند ، آسیب ببینند یا به هر طریق <mark>دیگر برای استفاده نامناسب تشخی</mark>ص دادهشوند ، مراتب بصورت مکتوب به کارفرما گزارش میشود و سوابق مربوطه نیز ، حفظ <mark>و نگهداری میگردد .</mark>

۷-۵-۷) نگهداری اقلام

یکی از نکاتی که در اجرا و در قالب سیستم مدیریت یکپارچه مستقر شده در آن ، مدنظر قرارگرفته ، بحث انبارش و مسائل مرتبط با آن است . این موضوع از آن جهت حائز اهمیت است که میبایست انطباق اقلام و کیفیت مناسب آن در طول مدت نگهداری حفظ گردد . بدین منظور تدابیر زیر در کارگاه ها اتخاذ گردیده است :

- الف) اقلام نگهداری شده در انبار ، دارای قابلیت شناسایی بوده و از یکدیگر متمایز هستند .
- <mark>ب) جابجایی</mark> اقلام در انبار و فضای مربوطه به نحوی انجام میشود که اقلام صدمه ندیده و دچار آسیب نگردند .
- ج) نحوه انبارش اقلام در انبار به گونهای است که اقلام نگهداری شده دچار صدمه و آسیب نگردند ، دراین صورت اقلام ضایعاتی درمحل جداگانه ای نگهداری گردد بعلاوه طرز نگهداری به گونهای است که از فضای انبار به نحو مناسبی استفاده گردیده و ضمنا ، دسترسی به اقلام نیز آسان باشد .
- د) اقلام نگهداری شده د<mark>ر انبار ، دارای شرایط خاص نگ</mark>هداری نیستند . البته برخی ملاحظات بطور عمومی رعایت میشوند تا اقلام در طول نگهداری د<mark>ر انبار ، آسیب نبینند . از جمل</mark>ه این ملاحظات عمومی میتوان به استفاده از پالت ، دورنگهداشتن اقلام از رطوبت و نگهداری آنها <mark>در محلهای خشک .</mark>
- ه) قسمت یا تمام بخش های اجرا شده <mark>به نحو مطلوب نگهداری می گر</mark>دند تا در مراحل بعدی اجرا آسیبی نبینند . توجه به تاریخ مصرف اقلام فا<mark>سد شدنی ، رعایت نکات ایمنی از جمله نصب</mark> کپسولهای اطفاءِ حریق و د*رصورت* نیا*ز* تهویه مطبوع اشاره کرد .

۷–۶) کنترل ابزارهای پایش و اندازه گیری (کالیبراسیون)

تجهیزات پایش و اندازه گیری تحت نظامی مدون و در زمان های مشخص کالیبره میشوند بر اساس روش اجرایی کالیبراسیون ابزار و تجهیزات اندازه گیری و آزمایش انجام می گیرد . برای هر دستگاه و ابزار پایش و اندازه گیری

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 26 of 40

، مقدار مجاز خطای اندازه گیری مشخص بوده و در هنگام کنترل دستگاه ، نتایج حاصله با مقادیر مجاز خطای اندازه گیری مقایسه شده و اطمینان حاصل میشود که خطاهای احتمالی اندازه گیری با حدود مجاز مقررشده ساز گارند . سوابق بررسی و کنترل ابزارهای فوق ، بعنوان شاهدی دال بر انجام فعالیت کالیبراسیون ، بطور کامل نگهداری میشوند .

بعنوان یک نکته مهم باید به <mark>این موضوع اشاره کرد که ابزارهای پایش و اندازهگی</mark>ری مورد استفاده در مرکز ، بر مبنای شرایط مورد نیاز در بازرسی و آزمو<mark>ن انتخاب شدهاند .</mark>

شناسنامه ای از تجهیزات فوق تهیه شده که تحت کنترل سیستم کنترل مستندات قرار گرفته است. در ضمن برای هریک از این ابزارها ، کد شناسایی خاصی درنظر گرفته شده است . محل استفاده تجهیزات و کاربرد آنها نیز مشخص است . روال بدین ترتیب است که به هنگام فرا رسیدن زمان کالیبراسیون ، وسایل اندازه گیری و ابزارهای پایش از محل استفاده جمع آوری شده و پس از انجام اقدامات مربوط به کالیبراسیون ، برچسب یا تگی که حاوی اطلاعات لازم در خصوص زمان انجام عملیات کالیبراسیون و موعد بعدی کالیبراسیون است ، در صورت امکان بر روی دستگاه نصب میشود . در ضمن خلاصه نتایج کالیبراسیون بر روی گواهینامهها و سوابق مربوطه ثبت میشود . معمولا این فعالیت توسط پیمانکاران برون سازمانی انجام می گیرد و گواهینامههای مربوطه نیز از طرف آنان صادر می شود .

در صورتی که احتمال خارج شدن تجهیزات بازرسی و ابزارهای پایش و اندازهگیری از وضعیت کالیبره بعلت حوادث ناگهانی و یا براساس گزارش کاربر دستگاه وجود داشته باشد ، در این صورت مسئول مربوطه نسبت به جداسازی دستگاه و انجام هماهنگیهای لازم جهت انجام فعالیت کالیبراسیون اقدام خواهد نمود . سوابق کالیبراسیون ابزارهای پایش و اندازه گیری بطور کامل نزد مسئولین ذیربط و در واحد IMS نگهداری میشود .

<mark>نکات م</mark>همی که در خصوص این نوع ابزارها ، حائز اهمیت و قابل توجه <mark>میباشند عبارتنداز :</mark>

- الف) این قبیل تجهیزات می بایست در برابر آسیب و خرابی در طی جابجای<mark>ی ، تعمیر ، نگهداری و انبارش محافظت</mark> شوند .
- ب) این ابزارها نباید دستکاری <mark>شوند ، چرا که دستکاری آ</mark>نها توسط پرسنل باعث میشود که نتایج اندازه *گیریها* فاقد اعتبار گردیده و قابل اعتماد نباشند .
- ج) این قبیل ابزارها میبایست در قبال استانداردهای اندازه گیری مشخصی مورد تصدیق قرار گیرند تا قابلیت ردیابی آنها تا استانداردهای ملی و بینالمللی وجود داشته باشد . همچنین مبنایی که برای کالیبراسیون یا تصدیق آنها مورد استفاده قرار گرفته بایستی ثبت شود .
- د) چنانچه مشخص شود تجهیزات در انطباق با الزامات موردنظر نیستند ، میبایست اعتبار نتایج اندازه گیریهای قبلی مورد ارزیابی مجدد قرار گرفته و اقدامات بعمل آمده ثبت شوند .

مهر کنترل

اسناد سیستم مدیریت یکپارچه (IMS) فقط با مهر اصلی دارای اعتبار میباشد و تهیه کپی از اسناد مجاز نیست.

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 27 of 40

۸– اندازه گیری، تجزیه و تحلیل و بهبود

۸–۱) کلیات

همانند هر سیستم دیگری، لازم است کنترل های لازم در جهت حصول اطمینان از عملکرد صحیح سیستم مدیریت یکپارچه اعمال گردد . بدین منظور در نظام IMS مستقر شده در مرکز ، فرآیندهای پایش ، اندازه گیری ، تجزیه و تحلیل و بهبود ، هرجا که ضروری تشخیص داده شدهاند طرح ریزی شده و به مورد اجرا درآمدهاند تا اطمینان حاصل گردد که :

الف) پروژه با الزامات از پیش تعیین شده م<mark>طابقت دارد به عبارتی مراحل ا</mark>جرای فر آیندها ، همانگونه که باید اجرا شدهاند .

- ب) اثربخشی سیستم م<mark>دیری</mark>ت یکپارچه تحت کنترل بوده <mark>و بطور مستمر بهبود داده</mark> می شود .
- ج) عملکرد سیستم <mark>مدیریت یکپار</mark>چه با ترتیبات برنا<mark>مهریزی شده (مستندات س</mark>یستم IMS) مطابقت دارد . بعبارتی مطمئن شویم که سیستم به طور صحیح اجرا می گردد .

نکته : در راستای اجرای فر آیندهای فوقالذ کر ، روش ها و تکنیکهای مختلفی از جمله فنون آماری مورد استفاده قرارمی گیرند .

۸–۲) پایش و اندازهگیری

۸−۲<u>−۸) سنج</u>ش رضایت مشتریان

مدیریت شرکت مایل است که میزان تاثیر استقرار سیستم مدیریت یکپارچه را در پروژه ها مورد ارزیابی قراردهد . این ارزیابی از طرق مختلف امکان پذیر است . یکی از مهمترین اندازه گیری ها در جهت ارزیابی عملکرد سیستم مدیریت کیفیت ، جمع آوری اطلاعات مربوط به برداشت کارفرمایان از میزان بر آورده شدن الزامات وی توسط مرکز است . بدین منظور روشهای مختلفی جهت دریافت و جمع آوری نظرات کارفرمایان و نیز استفاده از این اطلاعات تعیین گردیده است . سنجش رضایت مشتریان صرفا به معنای بررسی و پیگیری شکایات وی نیست . بلکه اعتقاد بر این است چنانچه مشتریان شکایتی نداشته باشد ، این امر لزوما به معنای رضایت کامل وی از نحوه عملکرد شرکت در اجرا خواهد بود . با وجوداینکه فرم های نظر سنجی در دورهای زمانی تعیین شده برای مشتریان ارسال می شود ، نمی توان انتظار داشت که مشتریان ، رضایت خود را در قالب فرم های نظر سنجی، کتبا اعلام نماید . (به روش اجرایی رسیدگی به شکایات و نظرات مشتری رجوع شود) .

مهر کنترل

۸–۲–۲) ممیزیهای داخلی

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 28 of 40

در مرکز ، سیستم مدیریت یکپارچه به گونهای طراحی شدهاست تا ممیزیهای داخلی بصورت منظم و در فواصل زمانی طرح ریزی شده به اجرا در آیند تا مشخص گردد که آیا سیستم مدیریت یکپارچه :

الف) با ترتیبات برنامه ریزی شده (مستندات سیستم مدیریت یکپارچه) ، با الزامات استاندارد مرجع و نیز الزامات این سیستم مستقر شده در شرکت به لحاظ عملکرد انطباق دارد یا خیر؟

ب) بطور مؤثر و اثربخش به ا<mark>جرا در آمده و نگهداری شده است یا خیر؟</mark>

براساس همین نیاز ، یک برنامه ممیز<mark>ی با در نظر گرفتن وضعیت و اه</mark>میت فر آیندها و نواحی که میبایست تحت ممیزی قرارگیرند و نیز با توجه به نتایج ممیزیها<mark>ی قبلی ، طرح ریزی و تهیه شد</mark>هاست . این برنامه نشان میدهد که در طول هر دوره ، هر یک از موضوعات مشخص شده در چه زمانی ممیزی خواهندشد .

معیارهای ممیزی ، دامنه کاربرد ممیزی ، تواتر ممیز<mark>ی و روش انجام آن در قالب</mark> ی*ک ر*وش اجرایی مدون تحت عنوا<mark>ن ر</mark>وش اجرایی ممیز<mark>ی داخلی با کد P-</mark>04 تشریح گردی<mark>ده است .</mark>

همانگونه که در این روش اجرایی نیز تشریح گردیده است ، ممیزان داخلی براساس ضوابط مشخصی انتخاب میگردند ، به نحوی که اطمینان حاصل شود که ممیزان کار خود را ممیزی نمیکنند و فرآیند ممیزی در یک محیط بیطرف و بصورت هدفمند انجام شده است .

مسئولیت کلی برنامهریزی و هدایت ممیزی های داخلی در مرکز بر عهده نماینده مدیریت است . نامبرده هنگام برنامهریزی ممیزیها ، به گونهای عمل میکند تا هر موضوع ، حداقل دو بار در سال ممیزی شود . در ضمن مدیر مسئول حیطهای که مورد ممیزی قرارمی گیرد ، چنانچه گزارش عدم انطباقی را در قالب نتایج و گزارش ممیزی انجام شده دریافت نماید ، موظف است اقداماتی را که در جهت برطرف سازی عدم انطباق های یافت شده و نیز رفع علل آنها ضروری به نظر میرسند ، بدون تاخیر به مورد اجرا بگذارد و بر انجام آنها نظارت نماید .

همچنین مسئولیت انجام <mark>پیگیری های لازم در خصوص</mark> نتایج ممیزی های داخلی <mark>و ارا</mark>ئه گزارشات لازم با نماینده مدیریت میباشد . نکته مهم اینکه <mark>خلاصهای از نتایج ممیزی های داخلی</mark> بعنوان یکی از ورودی های بازنگری مدیریت ، مورد بررسی قرارمیگیرند .

۸–۲–۳) پایش و اندازه گیر<mark>ی فرآیندها</mark>

به منظور آگاهی از میزان انطباق عملکرد سیستم مدیریت یکپارچه با الزامات استاندارد های سه گانه و از طریق بررسی میزان تحقق اهداف کیفی (شاخص) مربوطه ، میتوان فرآیند و میزان توانایی آن را در دستیابی به نتایج طرح ریزی شده ، مورد اندازه گیری قرارداد. بنابراین در مواقعی که نتایج طرح ریزی شده مطابق آنچه که در قالب اهداف

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 29 of 40

کیفیتی تعیین گردیدهاند محقق نشده باشد ، اصلاحات و اقدامات اصلاحی لازم برحسب تناسب صورت میپذیرد تا از تطابق محصول (خروجی فرآیند) اطمینان حاصل گردد .

۸–۲–٤) پایش و اندازه گیری پروژه

مطابق خواسته استاندارد مرجع ، مرکز موظف است ویژگیهای پروژه را جهت تصدیق اینکه الزامات و یا خواسته های مربوط به پروژه بر آورده شده اند ، مورد پایش و اندازه گیری قرار دهد . بر همین اساس ، سیستم مدیریت یکپارچه مرکز به گونه ای طراحی شده است که فعالیت های بازرسی و آزمون درکلیه مراحل اجرا بطور موثر به اجرا در آیند. این فعالیت ها شامل اقدامات زیرمی باشند :

- الف) کلیه اقلام وارده به کارگاه شامل مواد اولیه و قطعات فنی و یدکی که توسط واحد تدارکـات خریداری و تأمین گردیده اند ، قبل از آن که مورد استفاده قرار گیرند می بایست مورد بازرسی و کنترل قرار گیرند تا اطمینان حاصل گردد که با الزامات از پیش تعیین شده مطابقت دارند . بدین منظور مطابق ضوابط تعریف شده روش اجرایی تدارکات عمل می گردد .
- ب) نتایج حاصل از فعالیت های اجرایی می بایست مورد بازرسی قرار گیرند تا اطمینان حاصل گردد که الزامات ونیازمندی های تعیین شده بر آورده شده اند . بدیهی است که اجرای مراحل کاری و آغاز هر مرحله جدید ، منوط به تایید مراحل قبل توسط مسئولین واحد کنترل کیفیت می باشد . در این خصوص فرآیندی تحت عنوان روش اجرایی پایش و اندازه گیری پروژه طراحی گردیده و به اجرا درآمده است .
- ج) پس از اتمام کلیه مراحل اجرا و قبل از آنکه پروژه نهایی به کارفرما تحویل گردد ، لازم است اطمینان حاصل گرد<mark>د ک</mark>ه کلیه نیازمندی ها و الزاما<mark>ت از پیش تعیین شده برآور</mark>ده گردیده اند. بدین منظور به یکی از دو رو<mark>ش ز</mark>یر اقدام می شود :

در خصوص برخی از فر آیندهای اجرایی لازم است که این فعالیت از طریق تهیه یک چک لیست و تکمیل آن انجام شود . بدین ترتیب که کلیه موارد ذکر شده در چک لیست مورد بررسی نهایی قرار می گیرد و از انجام صحیح آنها اطمینان حاصل می گردد .

دربرخی موارد نیز که تهیه چک لیست ضرورتی ندارد ، بازدید نهایی از فرآینهای اجرایی توسط ریاست واحد ، مدیر فنی و مدیر امور اجرایی بعمل می آید و نتایج بازدید در قالب یک صورتجلسه مکتوب می گردد . چنانچه در حین بازدید مواردی مشاهده گردد که مغایر با اصول و الزامات از پیش تعیین شده انجام گرفته باشد ، موارد در قالب صورتجلسه مذکور قید گردیده و تصمیمات لازم در جهت رفع این مغایرت ها اتخاذ می گردد .

مهر کنترل

نکته مهم :

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 30 of 40

طرح های کیفیت ، نقشه ها ، مستندات مرجع و نیازمندی های خرید بعنوان مدارک و مستندات مرجع جهت انجام فعالیت های بازرسی و آزمون مطرح می باشند .

$^{-}$ کنترل خدمت نامنطبق $^{-}$

خدمت نامنطبق خدمتی است که به هردلیل با خواستههای از پیش تعیین شده مطابقت ندارد . در سیستم مدیریت یکپارچه مرکز ، مکانیزمی درنظرگرفته شده است که از طریق اجرای آن ، اطمینان حاصل میگردد که خدمات نامنطبق ، شناسایی شده تعیین میگردند تا از استفاده سهوی و ناخواسته آنها جلوگیری بعمل آید . برای تشریح چگونگی اعمال این کنترل ها ، یک روش اجرایی مدون بنام روش اجرایی کنترل خدمت نامنطبق با کد P-06 تدوین شده است . در قالب این روش اجرایی ، شرح کنترل ها و مسئولیت ها و اختیارات مرتبط برای تعیین تکلیف خدمات نامنطبق تعیین گردیدهاست .

عمده عدم انطباق های موجود در اجرا عبارتند از : مواد اولیه نامنطبق وارده به کارگاه ، مراحل اجرایی نامنطبق . هنگام تعیین تکلیف اقلام و یا مراحل نامنطبق ، ممکن است با یک یا چند حالت از حالات زیر مواجه شویم :

الف) محصول (خدمت) نامنطبق بواسطه انجام دوبا*ره کاری(ارائه مج*دد) ، به یک محصول (خدمت) منطبق تبدیل شده و قابل استفاده گردد .

ب) محصول (خدمت) نامنطبق بواسطه استفاده از مفهوم اجازه ارفاقی ، (پس از انجام دوباره کاری (ارائه مجدد) یا بدون انجام هیچ کاری) پذیرفته شود .

گاهی استفاده از مفهوم اجازه ارفاقی به کسب مجوز از کارفرما نیاز دارد و گاها این مجوز توسط کارفرما (یا کسان<mark>یک</mark>ه قبلا برای چنین منظوری تعیین <mark>شده و اختیارا</mark>ت لازم به آنان واگذار شدهاست) <mark>صادر می</mark>شود .

ج) محصول (خدمت) نام<mark>نطبق جهت استفاده در امو</mark>ر دیگری که از سطح کیفی <mark>پائین</mark>تری برخوردا*ر* هستند مجاز شمرده شود .

د) اگرمحصول (خدمت) نامنطبق <mark>با استفاده از هیچ یک از ۳ راه</mark> حل فوق ، قابل استفاده نباشد ، بعنوان یک محصول (خدمت) ضایعاتی (غیر قابل استفاده) تلقی می <mark>گردد و در این شرایط نمیتوا</mark>ن آن *ر*ا مورد استفاده قرارداد .

نکته مهم اینکه سوابق مربوط به <mark>کنترل محصول (خدمت) نامنطبق میبایست</mark> بعنوان بخشی از سوابق کیفی مهم ، بطور دقیق حفظ و نگهدا*ر*ی شوند .

از طرفی لازم به ذکر است هنگامی که محصول (خدمت) نامنطبق اصلاح میگردد ، باید مورد تصدیق مجدد قرارگیرد تا اطمینان حاصل شود که با الزامات تعییین شده تطابق دارد .

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 31 of 40

در صورتیکه محصول (خدمت) نامنطبق پس از ارسال یا شروع به استفاده از آن ، شناسایی شود، مسئولین مربوطه تدابیر لازم را در جهت کنترل اثرات بالفعل یا اثرات بالقوه عدم انطباق اتخاذ میکنند .

۸–٤) تجزیه و تحلیل دادهها

سیستم مدیریت یکپارچه مستقرشده در مرکز همانند هر سیستم مدیریت دیگری بر مبنای اصول هشتگانه مدیریت یکپارچه استوار است . بنابراین اصول هشتگانه مدیریت یکپارچه ، از جمله اصل " تصمیم گیری بر مبنای واقعیات " در سیستم شرکت ، نقش بسیار ویژه و با اهمیتی دارد . لذا در سیستم مدیریت یکپارچه ، دادههای متناسب تعیین و جمع آوری می گردند و سپس مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرند تا تناسب و اثربخشی آن را نشان دهند . همچنین از طریق انجام این تحلیلها می توان مشخص نمود که بهبود اثربخشی سیستم مدیریت یکپارچه در کدام نواحی می تواند اتفاق بیافتد . (به روش اجرایی تجزیه و تحلیل داده ها رجوع گردد .)

از جمله دادههایی که برای این منظور متناسب بنظر میرسند دادههایی هستند که بعنوان نتایج پایش و اندازهگیری از فرآیندهای مربوطه حادث میشوند . از طریق پردازش و سپس تجزیه و تحلیل دادهها در سیستم یکپارچه شرکت ، اطلاعاتی در خصوص موارد زیر فراهم میآید :

الف) ميزان رضايت كارفرما

همانگونه که در بند ۸-۲-۱ همین نظامنامه آمدهاست ، می توان در خصوص میزان رضایت مشتری اظهارنظر نمود .

<mark>ب) میزا</mark>ن انطباق با الزامات پروژه

در واقع این مورد در اثر آنالیز و تجزیه و تحلیل دادههای مربوط به فرآیندهای بازرسی و کنترل (QC) تعیین میگردد . بدیهی است که نتایج <mark>فرآیندهای کنترل و بازر</mark>سی و آزمون ، حکایت از تطابق بالای عملکرد واحدهای اجرایی و نتایج حاصل از فعالیت آنها با ترتیبات برنامهریزی شده و الزامات از پیش تعیین شده را داشته باشد .

ج) ویژ گیها و جهت گیری های فر آ<mark>یندها و محصول از جمله فرص</mark>تهایی برای اقدامات پیشگیرانه .

د) نتایج عملکرد تامین کنندگان.

بدیهی است که برای اظهارنظر <mark>در خصوص نحوه عملکرد تامین کنندگان ، لاز</mark>م است که دادههای مربوط به کنترل و با*زر*سی اقلام و خدمات تدا*رک* شده توسط آنان و نیز سایر عوامل و پارامترهای مهم نظیر عدم تاخیر در تامین کالا یا خدمت مورد ارزیابی قرارگیرد . این موضوع در قالب سیستم مدیریت یکپارچه دیده شدهاست .

۸–۵) بہبود

تذكر:

اسناد سیستم مدیریت یکپارچه (IMS) فقط با مهر اصلی دارای اعتبار میباشد و تهیه کپی از اسناد مجاز نیست.

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 32 of 40

۸–۵–۱) بهبود مستمر

یکی از اهداف مهم مدیران مرکز آن است که بطور مستمر اثربخشی سیستم مدیریت یکپارچه مستقر شده در شرکت ، از طریق بکارگیری خط مشی IMS ، اهداف ، نتایج ممیزیها ، تجزیه و تحلیل دادهها ، اقدامات اصلاحی و اقدامات پیشگیرانه و نیز انجام بازنگری های مدیریت بهبود یابد . (به روش اجرایی اندازه گیری بهبود مستمر رجوع شود)

۸-۵-۸) اقدام اصلاحی و اقدام پی<mark>شگیرانه</mark>

در مرکز ، اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه مطابق یک روال مشخص انجام میشوند . عمق و گستردگی اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه که برای حذف علل بالفعل یا بالقوه عدم انطباق انجام میگیرند ، متناسب با اهمیت مسائل خواهدبود . نظام مدیریت یکپارچه به گونهای طراحی شده است که بتواند هرگونه عدم انطباق مشاهده شده در فعالیتهای داخل مرکز و نیز فعالیت های در ارتباط با طرف های برون سازمانی را بعد از شناسایی، پیگیری و رفع نماید .

بدین منظور ، سیستم مدیریت یکپارچه مستقر شده از مفاد گزارش های تهیه شده از نتایج ممیزیهای داخلی وخارجی ، شکایات کارفرمایان و نیز پیشنهادات ارائه شده توسط کارکنان ، پایش واندازه گیری محصول (خدمت) وفر آیندها ، کنترل محصول (خدمت) نامنطبق ، کنترل عدم انطباق های زیست محیطی و ایمنی وبهداشت به نحو مطلوب استفاده نموده و اقدام اصلاحی یا پیشگیرانه مورد نظر را تعیین و سریعا به مورد اجرا میگذارد .

بعلاوه طی جلسات بازنگری مدیریت ، اشکالات عمده موجود در سیستم IMS که بر روی کیفیت و سرعت پیشرفت پروژهها اثر منفی میگذارند مورد بررسی قرار گرفته و تصمیمات لازم در جہت حذف پتانسیل عدم انطباقها اتخاذ میگردد .

<mark>ج</mark>زئیات وچگونگی انجام این اقد<mark>امات در روش اجرایی اقدام اصلاحی و پیشگیرانه باکد P-03 آمدهاست .</mark>

در خصوص اقدامات اصلاحی باید گفت که اقداماتی در جهت رفع علل بالفعل عدم انطباقها انجام میشود تا از بروز مجدد این موارد عدم انطباق ، جلوگیری بعملآید . همانگونه که در روش اجرایی اقدام اصلاحی و پیشگیرانه آمده است ، مراحل زیر در خصوص یک اقدام اصلاحی انجام میگیرد :

- الف) تعيين علل بروز عدم انطباق ها .
- ب) ا*رز*یابی نیاز به اقداماتی که اطم<mark>ینان دهند عدم انطباق ها مجددا بروز نخ</mark>واهند کرد .
 - ج) تعیین و انجام اقدام مناس<mark>ب .</mark>
 - د) ثبت نتایج حاصل از انجام اقدامات بعمل آمده .
 - ه) بازنگری اقدامات اصلاحی انجام شده به منظور حصول اطمینان از اثربخشی آنها .

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 33 of 40

همچنین همانگونه که در روش اجرایی اقدام اصلاحی و پیشگیرانه آمدهاست ، در خصوص یک اقدام پیشگیرانه میبایست مراحل زیر انجام شوند :

الف) تعیین عدم انطباق های بالقوه و علل آنها .

- ب) ارزیابی نیاز به اقداماتی که از بروز عدم انطباق ها جلو گیری می کنند .
 - ج) تعیین و انجام اقدام مناس<mark>ب .</mark>
 - د) ثبت نتایج حاصل از انجام اقدام<mark>ات بعمل آمده .</mark>
- ه) بازنگری اقدامات پیشگیرانه انجام ش<mark>ده به منظور حصول اطمینان از ا</mark>ثر بخشی آنها .

عناصر تخصصی <u>ISO 14001:2004</u>

٤-٣-١) جنبه های زیست محیطی

به منظور تامین الزامات زیست محیطی حاکم بر فعالیت های اجرایی پروژه های شرکت از نظر جنبه های زیست محیطی موردشناسایی قرارگرفته و جنبه هایی که پیامد بارزی برمحیط زیست داشته و یامی تواند داشته باشد ، تعیین و موردکنترل قرار می گیرند . جنبه های مربوط به این پیامدهای بارز در تعیین اهداف کلان زیست محیطی منظور گشته و اطلاعات مربوطه به روز نگهداری می گردد .

جزئیات مربوط به چگونگی و روش شناسایی و ارزیابی در روش اجرایی شناسایی و ارزیابی جنبه های زیست محیطی با کد P-23 تشریح شده است .

<mark>٤-٣-٤) الزامات قانوني و ساير الزامات</mark>

نحوه شناسایی و دستیابی به الزامات قانونی و سایر الزاماتی که شرکت تقبل نموده ، شامل جنبه های زیست محی<mark>طی</mark> فعالیت های اجرایی آن می باشد که درروش اجرایی شناسایی الزامات قانونی وکارفرمایان باکدP-25 تشریح گردیده است .

٤–٣–٣) اهداف کلان و خر<mark>د و برنامه ها</mark>

برای دستیابی به اهداف کلان و خرد زیست محیطی، مرکز برنامه های مدونی را ایجاد و برقرار نموده است. (درلیست اهداف به شماره F-95 به پیوست نظامنامه آمده است) دراین برنامه ها ، مسئولیت های مطرح سازمانی

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 34 of 40

مربوطه و نیز برنامه زمانبندی به همراه امکانات و تجهیزات مورد نیاز جهت حصول اهداف تعیین شده لحاظ گردیده است .

همچنین برنامه های فوق متناسب با تغییرات فعالیت های اجرایی مرکز در فواصل برنامه ریزی شده مورد بازنگری قرار می گیرند .

٤–٤–٣) ارتباطات، مشاركت و مش<mark>اوره</mark>

چگونگی ایجاد ارتباط موثر و مناسب ، گردش صحیح اطلاعات زیست محیطی بین سطوح و بخش های مختلف در خصوص فعالیت ها و عملکرد زیست محیطی ، اخذ نظرات و پاسخ گویی به کارکنان در ارتباط با مسائل زیست محیطی دریافت ، رسیدگی و مدون کردن و پاسخ گویی به مواردی که از سوی طرف های ذینفع داخل و خارج از سازمان در خصوص عملکرد زیست محیطی ، ایجاد ارتباط موثر پیمانکاران و تامین کنندگان و ارتباط بامسائل زیست محیطی از جمله ابلاغ روش های اجرایی و دستورالعمل های زیست محیطی می باشد که تماماً در روش اجرایی ارتباطات و مشاوره با کد P-26 تشریح شده است .

3-3-8) کنترل عملیات

عملیات و فعالیت هایی که در ارتباط با جنبه های زیست محیطی بارز بوده و نیز در راستای خط مشی اهداف کلان و خرد می باشند ، مورد شناسایی قرار گرفته و جهت حصول اطمینان از به انجام رسیدن آنها در شرایط مشخص شده ، برنامه ریزی شده است . جزئیات مربـوط <mark>به روش اجرایی کنترل عملیات با کد P-28 تشریح شده است .</mark>

در این روش اجرایی وضعیت هایی که نبودآنها ممکن است منجربه انحراف ازخط مشی و اهداف کلان و خرد زیست محیطی گردد ، پوشش <mark>داده شده و معیارهای عملیاتی</mark> مشخص و ارتباط آن با جنبه های زیست محیطی با*رز* برقرار شده است . همچنین روش اجرایی مربوطه به عرضه کنندگان و پیمانکاران ابلاغ شده است .

٤–٤–٧) آمادگی و واکنش در وضعیت اضطراری

به منظور شناسایی احتمال وقوع و مقابله با حوادث و وضعیت های اضطراری و نیز برای پیشگیری و کاهش پیامدهای زیست محیطی مرتبط ، روش اجرایی آمادگی و واکنش درشرایط اضطراری باکد P-24 تدوین شده است . این

مهر کنترل

تذكر:

نظامنامه سيستم مديريت يكپارچه

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 35 of 40

روش به ویژه پس از وقوع حوادث یا وضعیت های اضطراری مورد بازنگری قرار می گیرد و به صورت ادواری به آزمایش در آمده و مانورهای مربوطه به اجرا در می آید .

٤-۵-١) پایش و اندازه گیری

برای پایش و اندازه گیری مشخصات کلیدی عملیات ، فعالیت ها و عملکرد هایی که پیامدهای بارزی بر محیط زیست دارند ، روش اجرایی پایش و اندازه گیری عملکرد زیست محیطی تدوین شده است . این امر شامل ثبت اطلاعات برای ردگیری عملکرد و کنترل های عملیاتی مربوطه و مطابقت با اهداف کلان و خورد زیست محیطی شرکت می باشد . همچنین تجهیزات کالیبره نیازمند پایش ، نگهداری شده و سوابق مربوطه حفظ می گردد .

٤−۵−۳) عدم انط<mark>باق و اقدا</mark>م اصلاحی و پیشگیرا<mark>نه</mark>

به منظور تعیین مسئولیت ها واختیارات در خصوص عدم انطباق ها و اقدام به کاهش هر گونه پیامدهای حاصله و نیز برای شروع وتکمیل اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه ، روش اجرایی اقدامات اصلاحی/ پیشگیرانه با کد P-03 شده است .
در این روش اجرایی نحوه کنترل عدم انطباق های حاصل از کنترل عملیاتی ، ممیزیهای داخلی و خارجی ، پایش و اندازه گیری ، اهداف برنامه ها ، نظرات/ شکایات طرفهای ذینفع و تغییرات قوانین و مقررات و الزامات تشریح شده است .

عناصر تخصصی OHSAS 18001:2007

<mark>۵-۳-۱) شن</mark>اسایی خطرات ، ا*ر*زیابی ر<mark>یسک و تعیین روشهای کنترلی</mark>

برنامه ریزی جهت شناسایی مخاطرات ، ارزیابی وکنترل ریسک ها ، الزامات جنبه های ایمنی و بهداشت شغلی ، از طریق شناسایی مداوم مخاطرات و ارزیابی ریسک ها در موارد ذیل دلالت دارد و در روش اجرایی شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشتی با کد P-27 تشریح شده است :

- با توجه به دامنه کاربرد ، ما<mark>هیت و زمانبندی آن به گونه ای</mark> تعریف شده است که ماهیتی پیش از وقوع دارند .
 - اطلاعاتی برای طبقه بندی ریسک <mark>ها وشناسایی آنها ارائه می نمای</mark>د .
 - با تجربه کاری و قابلیت اقدامات کن<mark>ترلی ریسک به کار گرفته شده ، ساز</mark> کار می باشند .
- ورودی را برای تعیین نیازمند<mark>ی های تسپیلات ، شناسایی نیازهای آموزشی</mark> و یا استقرار کنترل های عملیاتی ارائه می نماید .
 - اطلاعاتی را برای پایش اقدامات مورد نیاز برای حصول از موثر بودن و بهنگام بودن اجرای آنهاارائه می نماید .

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 36 of 40

٤-٣-٤) الزامات قانوني و ساير الزامات

نحوه شناسای و دستیابی به الزامات قانونی وسایر الزامات ایمنی و بهداشت شغلی قابل اعمال بر مرکز د*ر ر*وش اجرایی شناسایی الزامات قانونی و مشتریان با کد P-25 تشریح شده است .

اطلاعات فوق به روز نگهداری می گردد و اطلاعات مرتبط با الزامات قانونی و سایر الزامات ، به کارکنان شرکت وسایر گروه های ذینفع ابلاغ شده است .

۶–۳–۳) اهداف و برنامه های ایمنی و <mark>بهداشت شغلی</mark>

برای رسیدن به اهداف خرد و کلان ایمنی و بهداشت شغلی ، شرکت برنامه های مدونی را ایجاد و بر قرار نموده است . در این برنامه ها، مسئولیت ها و اختیارات مطرح مرکز مربوطه و نیز برنامه زمانبندی به همراه امکانات و تجهیزات مورد نیاز جهت اهداف تعیین شده ، لحاظ گردیده است . همچنین برنامه های فوق ، متناسب با تغییرات فعالیت های اجرایی در فواصل برنامه ریزی شده مورد بازنگری قرار می گیرند .

3–3–۳) ارتباطات ، مشارکت و مشاوره

نحوه ابلاغ اطلاعات ایمنی و بهداشت شغلی به کار کنان وسایر گروه های ذینفع و نیز دریافت اطلاعات فوق از ایشان در روش اجرایی ارتباطات و مشاوره با کد P-26 نشر شده است .

مشارکت دادن کارکنان و مشورت با ایشان مدون شده و به اطلاع گروه های ذینفع می رسد . کارکنان در تعیین و بازنگری خط مشی ، روش های اجرائی مربوطه به مدیریت ریسک و هر گونه تغییری که بر ایمنی و بهداشت محیط کاری تاثیر می گذارد مشارکت داده شده و به عنوان نمایندگان مرکز در ارتباط با مسائل ایمنی و بهداشت تلقی شده و نسبت به انتصاب نمایندگان ایمنی و بهداشت کارکنان و مدیریت آگاهی دارند .

٤–٤–۶) کنترل عملیات

تذكر:

عملیات و فعالیت هائی که به مخاطرات مشخص شده ، بستگی دارند و نیاز به اقدامات کنترلی دارند مورد شناسایی قرار گرفته و جهت حصول اطمینان از به انجام رسیدن آنها در شرایط مشخص شده ، برنامه ریزی شده است . این امر از طرق زیر صورت می گیرد :

مهر کنترل

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 37 of 40

الف) ایجاد و بر قراری روش های اجرایی مدون برای پوشش دادن و فعالیت هایی که نبود آنها ممکن است انحراف از خط مشی و اهداف کلان ایمنی و بهداشت شغلی گردد .

ب) ایجاد و برقراری روش های اجرایی مرتبط با ریسکهای ایمنی و بهداشت شغلی شناخته شده و کالا ها ، تجهیزات و خدمات خریداری شده و یا مورد استفاده طی روش های اجرایی و نیازمندی های مربوط به عرضه کنندگان و پیمانکاران ابلاغ شده است .

- ج) ایجاد و بر قرا*ری ر*وشهای اجرائ<mark>ی برای طراحی ، در روش اجرایی کنت</mark>رل عملیات باکد P-28 تشریح شده است .
 - د) بازرسی ایمنی در سایت :

بازرسی مواد وارده (مواد/ اقلامی که دارای خط<mark>رات احتمالی میباشند)</mark>

با*ز ر*سی قبل از استفاده

نظارت های روزانه ایمنی (شرایط محیط کار)

بازرسی فنی تجهیزات و ماشین آلات

كنترل تجهيزات پيمانكاران

شناسایی و ردیابی خطرات

بازرسی مواد وارده : مواد اولیه ویژه که جهت استفاده در فرایند اجرایی وارد کارگاه میشوند از نظر ایمنی باید مورد بازرسی قرار گیرند و نتایج حاصله باید مستند شود .

و) بازرسی قبل از استفاده از خودروها و ماشین آلات سنگین و تجهیزات در کارگاه ها :

باید نسبت به انجام بازرسی قبل از استفاده این تجهیزات اقدام نمود . این بازرسی ها باید به صورت مستند انجام گیرد .

ه) نظارت های روزانه ایم<mark>نی :</mark>

بایستی از فر آیندهای اجرا<mark>یی و محل های کاری و عملیاتی</mark> ، روزانه ، بصورت بازرسیها و نظارت های ایمنی و بهداشتی توسط مسئولین مربوطه (واح<mark>د HSE هر سایت) انجام پذیرد تا</mark> از ایمن بودن محیط کار اطمینان حاصل گردد .

س) بازرسی فنی تجهیزات و ماشین آ<mark>لات :</mark>

در دوره های زمانی مدون، ماشین آلا<mark>ت و تجهیزاتی که ایمنی آنها مورد ت</mark>وجه بسیار قراردارد ، باید مورد بازرسی های فنی قرار گرفته (توسط مراجع <mark>ذیصلاح) و گواهینامه های ایمنی لازمه جهت آنها در</mark>یافت گردد .

ش) کنترل تجهیزات پیمانکاران :

هنگامیکه پیمانکاران فرعی برای انجام امور مربوط به ایمنی از تجهیزات خودشان در محل مرکز استفاده می نماید , کنترل های مناسبی توسط واحدهای HSE سایت های اجرایی بر روی تجهیزات پیمانکاران بعمل میآید .

مهر کنترل

تذكر:

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 38 of 40

ز) شناسایی و ردیابی خطرات:

از بین امکانات و تجهیزاتی که برای انجام امور ایمنی مرکز مورد استفاده قرارمی گیرند ، مواد خطرناک تماماً می بایست بوسیله علائم مناسب کاملا مشخص باشند ، در محل های جداگانه ای انبارش شوند و هرگونه اطلاعات مرتبط با ایمنی از جمله نوع مواد ، محل آنها و موارد مصرفشان باید دقیقا تعریف و در کنار مواد نگهداری شوند .

شناسایی و ردیابی ایمنی تجهیزا<mark>ت : وضعیت ایمنی تجهیزات مورد استفاده</mark> مرکز در موارد مقتضی بوسیله علائم هشدا*ر*دهنده مشخص می شوند .

ر) شناسایی خطرات :

کلیه خطرات موجود در فعالیت های اجرایی مور<mark>د شناسایی قرار می گیرند و همچ</mark>نین برای محاسبه کاهش ریسک حوادث در فر آیند اجرا روش اجرایی تحت عنوان شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشت با کد P-27 تدوین شده است .

ص) گزا*ر*ش دهی خطرات و تصادفات :

مرکز جهت ثبت و گزارش دهی خطرات و حوادث یک دستورالعمل با عنوان گزارش حوادث در زیر مجموعه روش اجرایی شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشتی با P-27 تدوین نموده است . چگونگی ثبت و گزارش دهی حوادث و خطرات در فعالیت های اجرایی پروژه به منظور بررسی علل وقوع حوادث , از اهمیت بسیاری برخوردار میباشد که نحوه گزارش دهی این حوادث در روش اجرایی مذکور به صورت کامل تشریح شده است .

<mark>ض) کمکهای او</mark>لیه و مشاوره پزشکی :

مر کز به منظور محافظت از پرسنل اجرایی خود در کلیه واحدها ، امکانات و تسهیلات پزشکی و کمکهای اولیه را متناسب با شرایط فراهم می نماید . در این خصوص نیز مر کز اقدام به تدوین یک روش اجرایی تحت عنوان تسهیلات پزشکی و کمکهای اولیه نموده است .

٤–٤–٧) آمادگی و واکنش در وض<mark>عیت اضطراری</mark>

به منظور شناسایی احتمال وقوع و مقابله با حوادث و وضعیت های اضطراری و نیز برای پیشگیری و کاهش پیامدهای ایمنی و بهداشت مرتبط و بیماری و جراحت آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری روش اجرایی آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری با کد P-24 تدوین شده است . این روش اجرایی به ویژه پس از وقوع حوادث یا وضعیت

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 39 of 40

های اضطراری مورد بازنگری قرار می گیرد در صورت امکان به صورت ادواری به آزمایش در آمده و مانورهای مربوطه به اجرا در می آید.

٤-٥-١) اندازه گيري عملكرد و پايش

برای پایش اندازه گیری مشخ<mark>صه های کلیدی عملیات ، فعالیت ها و عملک</mark>ردهایی که پیامد با*رز*ی بر ایمنی و بهداشت شغلی تدوین شده است .

روش های اجرایی فوق شامل موا*ر*د ذیل <mark>می باشند :</mark>

اندازه گیری کمی و کیفی متناسی با نیازهای ساز<mark>مان .</mark>

پایش محدوده ای که در آن اهداف کلان ایمنی و بهدا<mark>شت شغلی شرکت بر آورده ش</mark>ده است .

اندازه گیری پیش از وقوع ، عملکرد و در تطابق با برنامه ای<mark>منی و بهداشت</mark> شغلی ، معیا*ر*های عملیاتی و الزامات قانونی قابل اعمال را پایش می نماید .

اندازه گیری پس از وقوع، عملکرد را در زمان حوادث ، سوانح ، بیماری و حمله مواردی که احتمال وقوع دارند و سایر پیشامدهای گذشته مربوط به عملکرد ناقص ایمنی و بهداشت را پایش می نماید .

ثبت داده و نتایج حاصل از پایش و اندازه گیری به شکلی که برای تجربه وتحلیل اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه آن کافی باشد .

جزئیات مربوط به کالیبراسیون ونگهداری تجهیزات پایش برای اندازه گیری و بررسی عملکرد در روش اجرایی کالیبراسیون ابزار و تجهیزات اندازهگیری و آزمایش تشریح شده سوابق نگهداری می گردد .

٤-٥-٢) ارزيابي انطباق ها

به منظور تعیین مسئولیت ها و اختیارات در خصوص پرداختی به سوانح ، حوادث و عدم انطباق ها و کاوش پیرامون آنها و اقدام به کاهش گونه ای که <mark>پیامدهای حاصله از آنها در روش</mark> اجرایی اقدامات اصلاحی/ پیشگیرانه با کد P-03 تدوین شده است .

نیز نحوه شناسایی مخاطرات و ا*رز*یابی <mark>ریسک جهت تعیین ریسک های</mark> غیر تحمل و برنامه ریزی برای کنترل ریسک ها درحد قابل تحمل ، روش اجرایی شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشتی با کد P-27 تدوین شده است .

٤-٥-٣) بررسی رویداد عدم انطباق ، اقدام اصلاحی و پیشگیرانه

مهر کنترل

تذكر:

نظامنامه سيستم مديريت يكپارچه

Code: IMS-01

Rev.: 00

Page 40 of 40

به منظور تعیین مسئولیت ها واختیارات در خصوص عدم انطباق ها و اقدام به کاهش هر گونه پیامدهای حاصله ونیز برای شروع وتکمیل اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه ، روش اجرایی اقدامات اصلاحی/ پیشگیرانه با کد P-03شده است .

در این روش اجرایی نحوه کنترل عدم انطباق های حاصل از کنترل عملیاتی ، ممیزیهای داخلی و خارجی ، پایش و اندازه گیری ، اهداف برنامه ها ، ن<mark>ظرات/ شکایات طرف های ذینفع و تغییرات قوانین و</mark> مقررات و الزامات تشریح شده است .

یک فہرست کامل از کلیه این مستندات <mark>در فرم لیست فہرست مستندات</mark> با کد F-01 به مشروح آمده است .